

ТЕСТ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

Час виконання – 120 хвилин

Тест складається з 60 завдань різних форм. Відповіді на завдання 1–58 Ви маєте позначити в бланку *А*. Відповіді на завдання 59 і 60 слід перенести до бланка *Б*. Правила виконання зазначені перед завданнями кожної нової форми.

Інструкція щодо роботи в тестовому зошиті

1. Відповідайте тільки після того, як Ви уважно прочитали та зрозуміли завдання.
2. У разі необхідності використовуйте як чернетку вільні від тексту місця в зошиті.
3. Намагайтеся виконати всі завдання.

Інструкція щодо заповнення бланків відповідей *А* і *Б*

1. До бланків записуйте лише правильні, на Вашу думку, відповіді.
2. Відповіді вписуйте чітко, згідно з вимогами інструкції до кожної форми завдань.
3. Неправильно записані, закреслені та підчищені відповіді у бланку *А* – це ПОМИЛКА!
4. Якщо Ви записали відповідь неправильно, можете виправити її у відповідному місці бланка *А*.
5. Виконавши завдання 59 і 60 у відведених місцях тестового зошита, перенесіть відповіді до бланка *Б*.
6. Ваш результат залежатиме від загальної кількості правильних відповідей, записаних до бланків *А* і *Б*.
7. Перш ніж виконувати завдання, позначте номер Вашого зошита у відповідному місці бланка *А* і бланка *Б*.

Ознайомившись з інструкцією, перевірте якість друку зошита та кількість сторінок. Їх має бути 16.

Бажаємо Вам успіху!

Завдання 1–50 мають чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Оберіть, на Вашу думку, правильний варіант відповіді, позначте його у бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!

Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

1. Які заняття людей були основою ведення привласнюючого господарства?
А землеробство, скотарство, рибальство;
Б мисливство, збиральництво, рибальство;
В збиральництво, тваринництво, рибальство;
Г землеробство, збиральництво, мисливство.

2. Чи правильне твердження?
Проникнення сарматів у степи Північного Причорномор'я на межі III–II ст. до н. е. супроводжувалося витісненням скіфів:
1) у межиріччя Дону та Кубані;
2) у пониззя Дніпра та на Кримський півострів.
А обидва варіанти правильні;
Б тільки 1-й варіант правильний;
В тільки 2-й варіант правильний;
Г обидва варіанти не правильні.

3. Укажіть назви племінних об'єднань давніх слов'ян, які вживаються в працях візантійських і готських істориків:
1) алани;
2) венеци;
3) роксолани;
4) анти;
5) склавини;
6) авари.
Варіанти відповіді:
А 1, 3, 4;
Б 2, 4, 6;
В 1, 3, 5;
Г 2, 4, 5.

4. Чи стосуються події, описані літописцем, діяльності князя Святослава Ігоревича?
1. *«Хозари вийшли супроти нього з каганом, князем своїм. І зступилися війська битися, і сталася битва межі ними, і одолів він хозар і город їхній столицю Ітіль, і город Білу Вежу взяв. І ясів він переміг, і касогів, і прийшов до Києва».*
2. *«А було ж печенігів без числа. Виступив тоді він із города, приготував до бою дружину. Зійшлися вони на місці, де ото нині свята Софія стоїть, митрополія руська. І сталася січа люта, і ледве одолів він печенігів під вечір».*
А так, обидві події стосуються;
Б тільки 1-ша подія стосується;
В тільки 2-га подія стосується;
Г ні, жодна з подій не стосується.

5. Яку з указаних пам'яток давньоруської літератури було створено раніше за інші?
А «Слово про закон і благодать»;
Б «Повість минулих літ»;
В «Києво-Печерський патерик»;
Г «Слово о полку Ігоревім».

6. Чи правильне твердження?

Сходження князя Володимира Всеволодовича Мономаха на київський стіл:

- 1) стало реалізацією вотчинного права Всеволодовичів на Київ згідно з рішенням Любецького з'їзду князів;
- 2) відбулося за запрошенням міського віча під час повстання киян 1113 року.

- А обидва варіанти правильні;
Б тільки 1-й варіант правильний;
В тільки 2-й варіант правильний;
Г обидва варіанти не правильні.

7. Прочитайте уривок з історичного джерела та дайте відповідь на запитання.

«...государ Ягайло, великий князь, з усіма своїми ще нехрещеними братами, ближніми, ...що проживають на його землях, жагуче бажає й просить прийняти їх у католицьку віру святої римської церкви... Нарешті, князь Ягайло обіцяє свої литовські й руські землі навек приєднати до королівства Польського».

У якій угоді були зазначені ці умови?

- А Кревській унії 1385 р.;
Б Городельській унії 1413 р.;
В Люблінській унії 1569 р.;
Г Берестейській унії 1596 р.

8. Чи правильне твердження?

На карті заштриховано територію:

- 1) українських земель, які ввійшли до складу Польського королівства внаслідок укладення Люблінської унії 1569 р.;
- 2) української козацької держави – Гетьманщини – відповідно до умов Зборівського мирного договору 1649 р.

- А обидва варіанти правильні;
Б тільки 1-й варіант правильний;
В тільки 2-й варіант правильний;
Г обидва варіанти не правильні.

9. Укажіть прізвище діяча, з яким пов'язане відновлення в XVII ст. вищої православної церковної ієрархії в Речі Посполитій:

- А М. Смотрицький;
Б П. Могила;
В Й. Борецький;
Г Ф. Прокопович.

10. Укажіть українські книжки, надруковані в другій половині XVI – першій половині XVII ст.:

- 1) Пересопницьке Євангеліє;
- 2) «Грамматика словенська» Л. Зизанія;
- 3) Острозька Біблія;
- 4) «Хроніка з літописців стародавніх» Ф. Софоновича;
- 5) «Історія Русів»;
- 6) «Ключ царства небесного» Г. Смотрицького;
- 7) «Лексикон славенороський» П. Беринди.

Варіанти відповіді:

- А 1, 3, 4, 6;
Б 2, 4, 5, 7;
В 1, 3, 4, 5;
Г 2, 3, 6, 7.

11. Упродовж якого періоду тривало козацько-селянське повстання під проводом С. Наливайка?
А 1576–1578 рр.;
Б 1594–1596 рр.;
В 1616–1622 рр.;
Г 1637–1638 рр.
12. «Ординацією Війська Запорозького реєстрового, що перебуває на службі Речі Посполитої» 1638 р. було передбачено:
А утворення реєстрового козацтва з правом на незалежність від польської адміністрації, звільненого від державних податків та повинностей;
Б збільшення козацького реєстру до 10 тис. осіб, надання козакам права землеволодіння, власної судової влади, володіння містом Трахтемирів;
В скасування реєстру та зрівняння в правах усіх козаків у Речі Посполитій, повернення прав та майна православної церкви;
Г зменшення козацького реєстру до 6 тис. осіб, ліквідацію виборності козацької старшини, скасування козацького судочинства.
13. Який варіант заповнення пропусків у поданому нижче твердженні є правильним?
«У жовтні 1656 р. переговори завершилися підписанням _____ між Річчю Посполитою та _____. Це викликало обурення _____. І він вступає у воєнний союз з Трансильванією та _____».
А Андрусівського перемир'я, Московською державою, гетьмана П. Дорошенка, Османською імперією;
Б Гадяцького договору, Гетьманщиною, царя Олексія Михайловича, Кримським ханством;
В Віленського перемир'я, Московською державою, гетьмана Б. Хмельницького, Швецією;
Г «Вічного миру», Московською державою, султана Магомета IV, Гетьманщиною.
14. Прочитайте уривок з історичного джерела та дайте відповідь на запитання.
«...За кілька днів після приєднання козацького головнокомандувача графа Мазепи до шведів князь Меншиков на чолі численного війська й артилерії пішов на Батурин, резиденцію гетьмана Мазепи... Здобувши місто силою, Меншиков віддав усе живе мечу та вогню...»
Коли відбулися описані події?
А перша половина XVII ст.;
Б друга половина XVII ст.;
В перша половина XVIII ст.;
Г друга половина XVIII ст.
15. Чи правильне твердження?
У квітні 1722 р. Петро I своїм указом:
1) ліквідував посаду гетьмана, а для управління Гетьманщиною створив Малоросійський приказ на чолі з П. Рум'янцевим;
2) створив Малоросійську колегію для нагляду за виборами гетьмана П. Полуботка.
А обидва варіанти правильні;
Б тільки 1-й варіант правильний;
В тільки 2-й варіант правильний;
Г обидва варіанти не правильні.
16. Який із поданих історико-літературних творів не належить до козацьких літописів?
А «Літопис Самовидця»;
Б «Хроніка з літописців стародавніх» Ф. Софоновича;
В Літопис Г. Граб'янки;
Г Літопис С. Величка.

17. У 1768 р. Коліївщиною були охоплені райони:
А Правобережної України;
Б Лівобережної України;
В Слобідської України;
Г Південної України.
18. Прочитайте уривок з історичного джерела та дайте відповідь на запитання.
«Бувають в історії народів дати, які немовби розривають надвоє їхнє життя й кладуть межу високу посеред рівного шляху історичних подій... Ми маємо таку історичну дату – це... рік 1798-й. Того року прилетіла перша ластівка українського національного відродження – невеличка книжка, од якої початок нового українського письменства рахуємо...»
Про який твір йдеться?
А «Сад божественних пісень» Г. Сковороди;
Б «Енеїда» І. Котляревського;
В «Кобзар» Т. Шевченка;
Г «Запорожець за Дунаєм» С. Гулака-Артемовського.
19. Які з наведених подій відбулися впродовж першої половини ХІХ ст.?
1) заснування Кирило-Мефодіївського братства;
2) реформи Марії-Терезії та Йосифа ІІ в Австрійській імперії;
3) видання «Руською трійцею» альманаху «Русалка Дністровая»;
4) спорудження залізниці від Балти до Одеси;
5) утворення «Товариства об'єднаних слов'ян»;
6) скасування панщини на західноукраїнських землях;
7) упровадження на Наддніпрянській Україні єдиної системи початкової освіти.
Варіанти відповіді:
А 1, 2, 4, 5;
Б 2, 4, 6, 7;
В 1, 3, 5, 6;
Г 2, 4, 5, 7.
20. Яке з поданих нижче тверджень є правильним?
А У травні 1848 р. українці Галичини створюють у Львові власний орган – Головну руську раду на протигагу польській Центральній раді народовій.
Б Демократизація суспільного життя імперії під час революції 1848–1849 рр. сприяла виданню Я. Головацьким альманаху «Русалка Дністровая».
В Унаслідок утисків влади, в парламенті імперії, скликаному в липні 1848 р., українці не мали жодного депутата, це спричинило Львівське збройне повстання.
Г Під проводом Л. Кобилиці «холерні бунти» селян Закарпаття впродовж 1848–1849 рр. набули організованого характеру; учасниками було висунуто чіткі економічні вимоги.
21. 1863 р. та 1876 р. в історії України пов'язані з:
А упровадженням земств та єдиної системи початкової освіти;
Б створенням перших гуртків хлопоманів і народників;
В заснуванням товариства «Просвіта» та Літературного товариства ім. Т. Шевченка;
Г заборонаю друкування та завезення з-за кордону книг українською мовою.
22. Який варіант заповнення пропусків у поданому нижче твердженні є правильним?
«Напівлегальні об'єднання української інтелігенції – _____ – відновили свою діяльність у _____ роках ХІХ ст. Найбільше об'єднання того часу _____ . У 1897 р. за ініціативи _____ було засновано Загальноукраїнську безпартійну організацію».
А громади, 70-х, Київська громада, В. Антоновича;
Б товариства, 80-х, Товариство українських поступовців, М. Грушевського;
В братства, 90-х, Братство тарасівців, Б. Грінченка;
Г партії, 90-х, Русько-Українська радикальна партія, І. Франка.

23. На карті заштриховано районну спеціалізацію наприкінці XIX – на початку XX ст.:

- А товарного садівництва;
- Б товарного бурякового виробництва;
- В товарного виноробства;
- Г товарного зернового виробництва.

24. Прочитайте уривок з історичного джерела та дайте відповідь на запитання.
«На початку XX ст. на оперних сценах світу царювали четверо чоловіків – Баттістіні, Карузо, Тіто Руффо, Шаляпін. І лише одна жінка спромоглася сягнути їхніх висот і стати врівень з ними. Найвимогливіші критики світу називали її «Незабутньою Аїдою», «Найчарівнішою Чіо-Чіо-Сан», «Вражаючою Валькірією».

Про якого митця йдеться?

- А Г. Борисоглібську;
- Б С. Крушельницьку;
- В М. Садовську-Барілотті;
- Г М. Заньковецьку.

25. Яким було ставлення російської влади до українського національного руху на Наддніпрянській Україні під час Першої світової війни?

- А підтримувала його патріотичні настрої;
- Б не звертала уваги на його існування;
- В посилювала репресії проти нього;
- Г надавала додаткові можливості для його розвитку.

26. Які документи, цитовані нижче, були оприлюднені у липні–серпні 1917 р.?

- 1) *«На час до вирішення справи... Установчими Зборами по справах місцевого врядування Україною вищим органом Тимчасового уряду є Генеральний Секретаріат, котрого призначає ...уряд по пропозиціям Центральної Ради»;*
- 2) *«Неможливо одночасно визнавати право на самовизначення і водночас робити грубий замах на це право, накидаючи свої форми політичного ладу, як це робить Рада Народних Комісарів Великоросії щодо Народної Української Республіки»;*
- 3) *«...визнаючи, що доля всіх народів Росії міцно зв'язана..., ми рішуче ставимось проти замірів самовільного здійснення автономії України до Всеросійського Учредительного Зібрання»;*
- 4) *«У Петрограді зчинилися криваві події... Частина людності Петрограда за приводом більшовиків повстала озброєно проти Тимчасового правительства і хоче накинати свою волю всій Російській республіці»;*
- 5) *«Хай буде Україна вільною. Не одділяючись від всієї Росії, не розриваючи з державою Російською, хай народ український на своїй землі має право сам порядкувати своїм життям».*

Варіанти відповіді:

- А 1, 3;
- Б 2, 4;
- В 1, 5;
- Г 3, 4.

27. Листопад 1917 р. – квітень 1918 р., листопад 1918 р. – листопад 1920 р. – це періоди:
- А першої та другої воєн радянської Росії проти Української Народної Республіки;
 - Б першого та другого Зимових походів Армії Української Народної Республіки;
 - В українсько-польської та радянсько-польської воєн;
 - Г існування Української Народної Республіки за часів Центральної Ради та Директорії.

28. Чи правильне твердження?

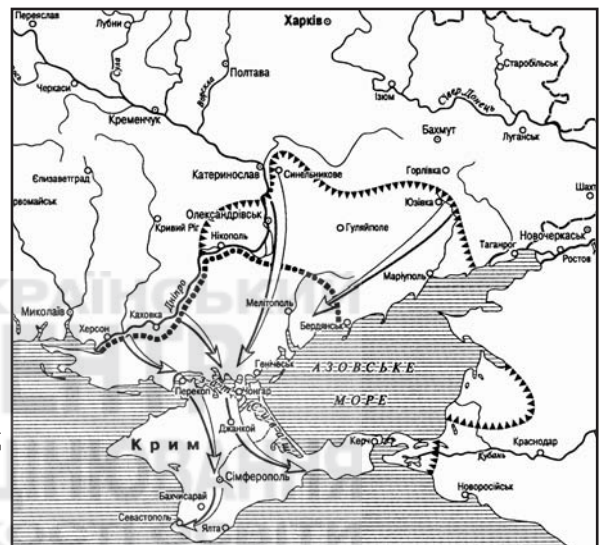
Восени 1918 р. на Катеринославщині діяли повстанські загони Н. Махна проти:

- 1) гетьманських військ, німецьких та австрійських окупаційних військ;
- 2) військ Директорії УНР та наступаючих частин Червоної й Добровольчої армій.

- А обидва варіанти правильні;
- Б тільки 1-й варіант правильний;
- В тільки 2-й варіант правильний;
- Г обидва варіанти не правильні.

29. Перебіг яких подій відображено на карті?

- А витіснення у 1919 р. арміями Н. Махна та М. Григор'єва військ Антанти з Півдня України та Криму;
- Б контрнаступ Червоної Армії та розгром військ генерала А. Денікіна на Сході та Півдні України в 1919 р.;
- В контрнаступ Червоної Армії та розгром військ генерала П. Врангеля на Півдні України та в Криму в 1920 р.;
- Г придушення в 1921 р. антибільшовицьких селянських повстань Півдня України та Криму військами Південного фронту під командуванням М. Фрунзе.

30. У яких містах у жовтні 1918 р. було створено два українських державних університети?

- А Київ, Львів;
- Б Львів, Харків;
- В Харків, Кам'янець-Подільський;
- Г Кам'янець-Подільський, Київ.

31. Які з наведених подій відбулися в період нової економічної політики?

- 1) відновлення діяльності університетів у Харкові, Києві, Одесі та Дніпропетровську;
- 2) заснування М. Хвильовим Вільної академії пролетарської літератури (ВАПЛІТЕ);
- 3) створення Державної української мандрівної капели (ДУМКА);
- 4) організація в Києві театру «Березіль» на чолі з Л. Курбасом;
- 5) заснування в м. Києві Української академії наук;
- 6) утворення Української автокефальної православної церкви (УАПЦ);
- 7) заснування товариства «Геть неписемність!»

Варіанти відповіді:

- А 1, 2, 4, 5;
- Б 2, 4, 6, 7;
- В 1, 3, 5, 6;
- Г 2, 4, 5, 7.

32. Чи відображають подані нижче уривки з історичних джерел окремі аспекти життя українського суспільства 1920-х років?
1. *«До одноосібників, які... саботують хлібозаготівлі, негайно застосувати репресії... До одноосібників, що... не виконують плану... та про яких... відомо, що продавали хліб за спекулятивними цінами на ринку... застосувати штраф...»*
 2. *«...при перших же ознаках протидії збиранню продподатку негайно вживати... заходів примусового характеру, вводячи в села військові частини, ...спрямовувати туди виїзні сесії ревтрибуналів [революційних трибуналів]».*
- А так, обидва уривки відображають;
Б тільки 1-й уривок відображає;
В тільки 2-й уривок відображає;
Г ні, жоден з уривків не відображає.
33. Яке з поданих понять є зайвим в цьому логічному ланцюжку: «Союз визволення України», «Шахтинська справа», «Спілка визволення України», «Український національний центр»?
- А «Союз визволення України»;
Б «Шахтинська справа»;
В «Спілка визволення України»;
Г «Український національний центр».
34. Конституція Української РСР 1937 р. законодавчо закріплювала:
- А входження республіки до складу СРСР без права виходу з його складу, функції її органів державної влади та управління;
Б перемогу соціалізму та побудову основ соціалістичного суспільства;
В диктатуру трудящих мас, завданням якої є здійснення переходу від буржуазного ладу до соціалізму шляхом проведення соціалістичних перетворень;
Г побудову розвиненого соціалістичного суспільства та керівну роль комуністичної партії в суспільному і державному житті.
35. Який варіант заповнення пропусків у поданому нижче твердженні є правильним?
«У _____ році Рада послів _____ в Парижі надала Польщі всі юридичні права на володіння _____. Рада офіційно визнала східні кордони Польської держави, встановлені _____».
- А 1919, Великої Британії та Франції, Східною Галичиною та Західною Волиною, по «лінії Керзона»;
Б 1920, Антанти, Західною Галичиною, Варшавським договором;
В 1921, Великої Британії, Франції та США, Західною Волиною, Сен-Жерменським договором;
Г 1923, Антанти, Східною Галичиною, Ризьким договором.
36. Прочитайте уривок з історичного джерела та дайте відповідь на запитання.
«Уряд СРСР та Німецький Уряд після розпаду колишньої Польської держави розглядають ...як своє завдання відновити мир... на цій території... З цією метою вони дійшли згоди в наступному: ...Уряд СРСР та Німецький Уряд встановлює в якості кордону... на території колишньої Польської держави лінію, яка нанесена на додану до цього карту та більш докладно буде описана в додатковому протоколі».
Коли було укладено цей документ?
- А 23 серпня 1939 р.;
Б 17 вересня 1939 р.;
В 28 вересня 1939 р.;
Г 28 червня 1940 р.

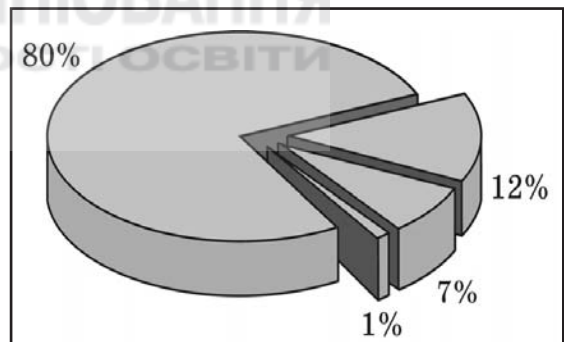
37. Чи правильне твердження?
Економіка СРСР часів Великої Вітчизняної війни базувалася:
- 1) на праці евакуйованих та місцевих жителів східних районів;
 - 2) на експлуатації сотень тисяч в'язнів ГУЛАГу.
- А обидва варіанти правильні;
Б тільки 1-й варіант правильний;
В тільки 2-й варіант правильний;
Г обидва варіанти не правильні.

38. На карті позначено лінію фронту часів Великої Вітчизняної війни станом на:
- А вересень 1941 р.;
Б листопад 1942 р.;
В березень 1943 р.;
Г жовтень 1943 р.

39. Хронологічні рамки якого явища історії України є зайвими в цьому логічному ланцюжку: 1921–1923 рр., 1932–1933 рр., 1941–1945 рр., 1946–1947 рр.?
- А 1921–1923 рр.;
Б 1932–1933 рр.;
В 1941–1945 рр.;
Г 1946–1947 рр.

40. Спираючись на діаграму, визначте домінуючу за рівнем капіталовкладень галузь народного господарства УРСР у роки післявоєнної відбудови:
- А легка промисловість;
Б важка промисловість;
В сільське господарство;
Г харчова промисловість.

41. Укажіть перелік ключових термінів і понять, які використовуються для характеристики процесу радянзації західних областей України після Другої світової війни:
- А індустріалізація, колективізація, «культурна революція», депортація, репресії;
Б індустріалізація, кооперація, волюнтаризм, «культурна революція», депортація;
В раднаргоспи, колективізація, депортація, прискорення, політична реабілітація;
Г операція «Вісла», розкуркулювання, мобілізація, голодомор, «саморозпуск» УГКЦ.
42. Яке з поданих нижче тверджень є правильним?
- А XX з'їзд КПРС започаткував процес реабілітації необґрунтовано репресованих осіб, але через опір сталіністів він не відзначався масштабністю й системністю проведення.
Б В УРСР до кінця 1959 р. реабілітували 58% загальної кількості засуджених, при цьому реабілітації не підлягали жертви політичних репресій до 1 грудня 1934 р.
В 1954 р. став першим роком десталінізації – Президія Верховної Ради СРСР ухвалила рішення про повернення на батьківщину незаконно депортованих кримських татар.
Г Упродовж другої половини 1950-х рр. в Україні влада водночас із реабілітацією жертв політичних репресій продовжувала боротьбу з «безрідним космополітизмом».

43. Децентралізація управління промисловістю в другій половині 1950-х рр. відбулася внаслідок:
- А створення вільних економічних зон на базі республіканських підприємств;
 - Б ліквідації директивного планування та впровадження госпрозрахунку на підприємствах;
 - В упровадження системи рад народних господарств (раднаргоспів);
 - Г ліквідації союзних і утворення республіканських галузевих міністерств.
44. У яких роках в українській науці відбулися описані нижче зрушення?
«В Інституті надтвердих матеріалів виготовлено перші штучні алмази, у Фізико-технічному інституті побудовано найбільший у світі на той час прискорювач електронів, в Інституті фізики розгорнулися дослідження в галузі фізики атомного ядра завдяки введенню в дію ядерного реактора».
- А 1950-х рр.;
 - Б 1960-х рр.;
 - В 1970-х рр.;
 - Г 1980-х рр.
45. Укажіть прізвища «шістдесятників» в українській літературі:
- 1) О. Гончар;
 - 2) В. Симоненко;
 - 3) А. Малишко;
 - 4) Л. Костенко;
 - 5) А. Горська;
 - 6) І. Драч;
 - 7) І. Світличний.
- Варіанти відповіді:
- А 1, 2, 4, 5;
 - Б 2, 4, 5, 7;
 - В 1, 2, 3, 6;
 - Г 2, 4, 6, 7.
46. Прочитайте уривок зі спогадів режисера Ю. Ілленка та дайте відповідь на запитання.
«Увечері 4 вересня 1965 року у кінотеатрі «Україна» зібралася вся еліта Києва. Фільм був розкручений... тому його й використали організатори акції протесту. ...Із зали піднімається _____ з букетом. Говорить теплі слова, вручає квіти, раптом повертається і звертається до зали: «Почалися арешти, повторюється 37-й рік...» ...Вскакує _____ і кричить українською крізь гул запущеної чекістами сирени: «Хто проти тиранії – встаньте!»
- Прізвища яких громадських діячів пропущено в уривку?
- А І. Дзюба, В. Стус;
 - Б В. Стус, Л. Лук'яненко;
 - В Л. Лук'яненко, В. Чорновіл;
 - Г В. Чорновіл, М. Руденко.
47. Чи правильне твердження?
Піднесення опозиційного руху в Україні в другій половині 1960-х – на початку 1970-х рр. було передусім спричинено:
- 1) подіями в Чехословаччині, які отримали назву «Празька весна»;
 - 2) інтервенцією СРСР в Афганістан та згортанням міжнародної політики «розрядки».
- А обидва варіанти правильні;
 - Б тільки 1-й варіант правильний;
 - В тільки 2-й варіант правильний;
 - Г обидва варіанти не правильні.

48. У якому році в СРСР, завдяки активності церкви та віруючих, відбулося святкування тисячоліття хрещення Русі?
- А 1980 р.;
 Б 1985 р.;
 В 1988 р.;
 Г 1990 р.
49. Які обставини спричинили появу цитованої нижче постанови?
«Розглянувши висновки Тимчасової комісії Президії Верховної Ради України по перевірці діяльності... посадових осіб органів влади, управління, громадських об'єднань... Президія Верховної Ради України постановляє: 1. Відповідно до частини другої статті 7 та керуючись пунктом 6 статті 106 Конституції України, заборонити діяльність Компартії України».
- А бойкот і саботаж Компартією України другого туру виборів до Верховної Ради України у березні 1990 р.;
 Б підтримка керівництвом Компартії України спроби державного перевороту 19–21 серпня 1991 р. та сприяння його здійсненню в Україні;
 В засудження вищим партійним керівництвом республіки Акта проголошення незалежності України 24 серпня 1991 р.;
 Г блокування місцевими партійними органами республіки підготовки до всеукраїнського референдуму 1 грудня 1991 р.
50. Назва якого державного органу пропущена в цитованому нижче документі?
«...контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина та захист прав кожного на території України і межах її юрисдикції здійснює Уповноважений _____ з прав людини, який в своїй діяльності керується Конституцією України, законами України, чинними міжнародними договорами...»
- А Верховна Рада України;
 Б Президент України;
 В Кабінет Міністрів України;
 Г Конституційний Суд України.

У завданнях 51–54 до кожного з чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, виберіть, на Вашу думку, один правильний варіант, позначений буквою. Поставте позначки в таблиці зошита на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Перенесіть позначки до бланка А згідно з інструкцією. Усі інші види Вашого запису у бланку А комп'ютерна програма реєструватиме як помилку!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!
 Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

51. Установіть відповідність між заходами та діями, причетними до них.
1 створення перших осередків центральної князівської влади на місцях – «погостів»; 2 запровадження християнства як державної релігії; 3 укладення першої писаної збірки руських законів; 4 організація з'їзду князів у Любечі.	А князь Данило Галицький; Б князь Володимир Мономах; В княгиня Ольга; Г князь Ярослав Мудрий; Д князь Володимир Великий.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

52. Установіть відповідність між подіями та роками.

1	видання Ш. Фіолем у Кракові кирилицею «Часослова», «Октоїха»;	А	1574 р.;
		Б	1674р.;
2	створення Пересопницького Євангелія;	В	1556–1561 рр.;
3	видання І. Федоровим у Львові «Апостола» та «Букваря»;	Г	1581 р.;
4	перше видання друкарнею Києво-Печерської лаври «Синопису».	Д	1491 р.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

53. Установіть відповідність між назвами періодів і висловлюваннями, що були характерними для них.

1	«післявоєнна відбудова»;	А	«Той, хто оволодіє кукурудзою, той зможе добитися піднесення у тваринництві. Той, хто займатиме щодо цієї культури консервативну позицію, буде викинутий життям з сідла»;
2	«відлига»;	Б	«Прискорення, гласність та «очищення» соціалізму від негативних нашарувань минулого. Ось головні завдання. Так вимагає час і іншої альтернативи для нас немає»;
3	«застій»;	В	«Зворотний бік буржуазного націоналізму – безрідний космополітизм, який проявляється в плазуванні перед буржуазною культурою і в низькопоклонстві перед іноземщиною»;
4	«перебудова».	Г	«Замість цивілізованого переходу до ринку варварськими методами відбувається первісне нагромадження капіталу. Відбувається тотальна криміналізація суспільного життя»;
		Д	«Основою партійного підходу до розв’язання економічних проблем розвинутого соціалізму є незмінна вимога – все в ім’я людини, все для блага людини».

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

54. Установіть відповідність між поняттями та їхнім основним змістом.

1	волюнтаризм;	А	теорія і практика, основою яких є ставлення до людини як до найвищої цінності, захист її права на свободу, розвиток її здібностей;
2	консерватизм;	Б	практика, згідно з якою головним чинником досягнення мети є суб’єктивні бажання та довільні рішення осіб, які її здійснюють;
3	дисидентство;	В	морально-політична опозиція до існуючого державного (політичного) ладу, панівних у суспільстві ідеологій та цінностей;
4	космополітизм.	Г	теорія і практика, основою яких є теза про пріоритетність загальнолюдських цінностей над цінностями окремої нації;
		Д	теорія і практика, що орієнтуються на збереження та підтримання традиційних суспільних цінностей і морально-правових норм.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

У завданнях 55–58 розташуйте події в хронологічній послідовності. Поставте позначки в таблиці зошита на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Цифри 1 має відповідати обрана Вами перша подія, цифри 2 – друга, цифри 3 – третя, цифри 4 – четверта. Перенесіть позначки до *бланка А* згідно з інструкцією. Усі інші види Вашого запису у *бланку А* комп'ютерна програма реєструватиме як помилку!

Будьте особливо уважні, заповнюючи *бланк А*!

Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

55. Установіть хронологічну послідовність подій, які відображено в цитованих документах:
	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				
- А «...Прибув до Києва святійший патріарх єрусалимський Феофан. ...поставив і висвятив на митрополію Київську чоловіка гідного й чесного іменем Йов Борецький...»;
- Б «...Генералісимус Василь Голіцин сказав козакам, що царі, згідно зі старим звичаєм, дозволили їм обрати вільними голосами гетьмана... Згодом почулися голоси, що хочуть вибрати Мазепу...»;
- В «...Через рік після перемоги під Берестечком повністю загинуло польське військо. ...господарю ж Василю довелося влаштувати весілля своєї дочки Розанди з Тимошем, сином гетьмана Хмеля...»;
- Г «Хортиця – місцевість на Борисфені. Тут князь Вишневецький поставив колись фортецю... Середину цього місця оточив муром та огорожею з дубів, зміцнених природою та Богом...»
56. Установіть хронологічну послідовність подій, які відображено в цитованих документах:
	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				
- А «Кирило-мефодіївські братчики, повернені з заслання, зібралися в Петербурзі. Жваву діяльність виявив Куліш, який із Білозерським розпочинає видавати український місячник «Основа»;
- Б «Після звільнення від нас графа Розумовського... для належного управління в Малій Росії створити Малоросійську колегію, у якій бути головним... графу Рум'янцеву»;
- В «Тут же склався гурток із чотирьох душ... Поїхали Дніпром на могилу Тараса Шевченка... Молодь дала на могилі Тараса клятву не зраджувати Україні та все життя оддати їй...»;
- Г «...Засноване політичне товариство «Головна Рада» мало обстоювати перед центральним правительством... національні потреби українців; його органом стала газета «Зоря Галицька».
57. Установіть хронологічну послідовність подій:
	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				
- А заснування у Києві Української академії наук;
- Б проголошення Центральною Радою незалежності УНР;
- В проголошення радянської влади в Україні Всеукраїнським з'їздом рад у Харкові;
- Г схвалення Центральною Радою проекту Конституції УНР.
58. Установіть хронологічну послідовність подій, які відображено в цитованих документах:
	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				
- А «Необхідно підтримати ініціативну групу по переходу до православ'я, підтримати священиків, які переходять від уніатства до православної віри»;
- Б «Засідання рекомендує, щоб Українська РСР та Білоруська РСР були запрошені стати членами-засновниками пропонованої Міжнародної Організації»;
- В «Своїм головним завданням Група вважає ознайомлення світової громадськості з фактами порушень на терені України Загальної Декларації прав людини...»;
- Г «...ліквідувати Українську Раду народного господарства. Визнати за необхідне ліквідувати Ради народного господарства економічних районів УРСР».

**Увага! Завдання 59 і 60 виконуйте у бланку Б,
використовуючи відведені в тестовому зошиті місця як чернетку.**

59. Прочитайте фрагмент документа та дайте відповідь на запитання.

Із листа українського дипломата М. Галагана до міністра закордонних справ Української Народної Республіки А. Ніковського.

«...Оцінивши з можливою об'єктивністю все те, свідком чого я сам був особисто, або про що довідався від певних осіб, я став ще більше переконаний, що союз з Польщею, під знаком якого має проводитись політика теперішнього уряду УНР, не піде на добро українського народу і не скріпить української державності.

Я причисляю себе до прихильників думки про необхідність порозуміння з сусідніми державами, розуміючи, що при певних умовах порозуміння з сусідом можна досягти тільки шляхом більших чи менших уступок і навіть втрат одної сторони на користь другої. Але я не можу згодитись з поглядом уряду, що союз з Польщею є в інтересах визволення і національно-державного відродження українського народу та що через те союз той заслуговує таких великих жертв з боку українського народу, які він мав би перенести на користь Польщі згідно з договором квітня цього року. Уступки імперіалістичним цілям Польщі щодо території України і її природних багатств, не можна виправдати ніякими міркуваннями реальної політики.

Польща не є такою міцною, сильною і сконсолідованою державою, яка була-б в стані не тільки боронити своє власне існування, а ще й давати поміч Україні. ...Я переконаний, що коли Польща за допомогою Франції (не Англії), відіб'є більшовицьку навалу, то вона постарається негайно помиритись з Москвою, а українська армія із союзнаю обернеться, в крайньому разі, в полонених, а то й буде видана на поталу московсько-більшовицькій владі».

1. Про який договір йдеться в листі? Укажіть представників Польщі та «теперішнього уряду УНР», за безпосередньої участі яких він був розроблений? **(2 бали)**

2. Спираючись на документ, визначте принципи, на яких уряд УНР намагався будувати відносини з Польщею і проти яких виступив М. Галаган. **(2 бали)**

3. Визначте, які «імперіалістичні цілі» Польщі мав на увазі автор листа? **(2 бали)**

4. Про які «великі жертви з боку українського народу», що їх передбачав польсько-український договір, писав М. Галаган? Як цей договір було сприйнято українським суспільством? **(2 бали)**

5. Чи справдилися передбачення М. Галагана стосовно польсько-радянського порозуміння за рахунок України. Свою думку обґрунтуйте умовами відповідного договору. **(2 бали)**

60. Уважно розгляньте карикатуру та дайте відповідь на запитання.

А. Юн. Громадяни, не стійте, імпордне взуття закінчується

1. Які явища життя українського суспільства відображає карикатура? Чи були вони характерними для свого часу? Свою відповідь обґрунтуйте. (2 бали)

2. Чи вплинули на моральний клімат радянського суспільства ці явища? Свою відповідь обґрунтуйте. (2 бали)

3. Обслуговуванню якої черги надає перевагу продавець? Поясніть чому? (2 бали)

4. Що, крім грошей, треба було мати пересічній радянській людині, щоб купити імпортні товари? (2 бали)

5. Чим можна пояснити бажання радянських людей купувати саме імпортні товари? Чи у всіх громадян була така можливість? Поясніть чому? (2 бали)

ЧЕРНЕТКА

Кінець тестового зошита

ТЕСТ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

Час виконання – 120 хвилин

Тест складається з 60 завдань різних форм. Відповіді на завдання 1–58 Ви маєте позначити в бланку *А*. Відповіді на завдання 59 і 60 слід перенести до бланка *Б*. Правила виконання зазначені перед завданнями кожної нової форми.

Інструкція щодо роботи в тестовому зошиті

1. Відповідайте тільки після того, як Ви уважно прочитали та зрозуміли завдання.
2. У разі необхідності використовуйте як чернетку вільні від тексту місця в зошиті.
3. Намагайтеся виконати всі завдання.

Інструкція щодо заповнення бланків відповідей *А* і *Б*

1. До бланків записуйте лише правильні, на Вашу думку, відповіді.
2. Відповіді вписуйте чітко, згідно з вимогами інструкції до кожної форми завдань.
3. Неправильно записані, закреслені та підчищені відповіді у бланку *А* – це ПОМИЛКА!
4. Якщо Ви записали відповідь неправильно, можете виправити її у відповідному місці бланка *А*.
5. Виконавши завдання 59 і 60 у відведених місцях тестового зошита, перенесіть відповіді до бланка *Б*.
6. Ваш результат залежатиме від загальної кількості правильних відповідей, записаних до бланків *А* і *Б*.
7. Перш ніж виконувати завдання, позначте номер Вашого зошита у відповідному місці бланка *А* і бланка *Б*.

Ознайомившись з інструкцією, перевірте якість друку зошита та кількість сторінок. Їх має бути 16.

Бажаємо Вам успіху!

Завдання 1–50 мають чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Оберіть, на Вашу думку, правильний варіант відповіді, позначте його у бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!

Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

1. Які заняття людей були основою ведення привласнюючого господарства?
 - А землеробство, скотарство, рибальство;
 - Б збиральництво, тваринництво, рибальство;
 - В землеробство, збиральництво, мисливство;
 - Г мисливство, збиральництво, рибальство.

2. Чи правильне твердження?

Проникнення сарматів у степи Північного Причорномор'я на межі III–II ст. до н. е. супроводжувалося витісненням скіфів:

 - 1) у межиріччя Дону та Кубані;
 - 2) у пониззя Дніпра та на Кримський півострів.
 - А обидва варіанти правильні;
 - Б тільки 1-й варіант правильний;
 - В тільки 2-й варіант правильний;
 - Г обидва варіанти не правильні.

3. Укажіть назви племінних об'єднань давніх слов'ян, які вживаються в працях візантійських і готських істориків:
 - 1) алани;
 - 2) венеци;
 - 3) роксолани;
 - 4) анти;
 - 5) склавини;
 - 6) авари.

Варіанти відповіді:

 - А 1, 3, 4;
 - Б 2, 4, 5;
 - В 1, 3, 5;
 - Г 2, 4, 6.

4. Чи стосуються події, описані літописцем, діяльності князя Святослава Ігоревича?
 1. *«Хозари вийшли супроти нього з каганом, князем своїм. І зступилися війська битися, і сталася битва межі ними, і одолів він хозар і город їхній столицю Ітіль, і город Білу Вежу взяв. І ясів він переміг, і касогів, і прийшов до Києва».*
 2. *«А було ж печенігів без числа. Виступив тоді він із города, приготував до бою дружину. Зійшлися вони на місці, де ото нині свята Софія стоїть, митрополія руська. І сталася січа люта, і ледве одолів він печенігів під вечір».*
 - А так, обидві події стосуються;
 - Б тільки 1-ша подія стосується;
 - В тільки 2-га подія стосується;
 - Г ні, жодна з подій не стосується.

5. Яку з указаних пам'яток давньоруської літератури було створено раніше за інші?
 - А «Повість минулих літ»;
 - Б «Києво-Печерський патерик»;
 - В «Слово о полку Ігоревім»;
 - Г «Слово про закон і благодать».

6. Чи правильне твердження?

Сходження князя Володимира Всеволодовича Мономаха на київський стіл:

- 1) стало реалізацією вотчинного права Всеволодовичів на Київ згідно з рішенням Любецького з'їзду князів;
- 2) відбулося за запрошенням міського віча під час повстання киян 1113 року.

- А обидва варіанти правильні;
Б тільки 1-й варіант правильний;
В тільки 2-й варіант правильний;
Г обидва варіанти не правильні.

7. Прочитайте уривок з історичного джерела та дайте відповідь на запитання.

«...государ Ягайло, великий князь, з усіма своїми ще нехрещеними братами, ближніми, ...що проживають на його землях, жагуче бажає й просить прийняти їх у католицьку віру святої римської церкви... Нарешті, князь Ягайло обіцяє свої литовські й руські землі навек приєднати до королівства Польського».

У якій угоді були зазначені ці умови?

- А Кревській унії 1385 р.;
Б Городельській унії 1413 р.;
В Люблінській унії 1569 р.;
Г Берестейській унії 1596 р.

8. Чи правильне твердження?

На карті заштриховано територію:

- 1) українських земель, які ввійшли до складу Польського королівства внаслідок укладення Люблінської унії 1569 р.;
- 2) української козацької держави – Гетьманщини – відповідно до умов Зборівського мирного договору 1649 р.

- А обидва варіанти правильні;
Б тільки 1-й варіант правильний;
В тільки 2-й варіант правильний;
Г обидва варіанти не правильні.

9. Укажіть прізвище діяча, з яким пов'язане відновлення в XVII ст. вищої православної церковної ієрархії в Речі Посполитій:

- А Й. Борецький;
Б М. Смотрицький;
В П. Могила;
Г Ф. Прокопович.

10. Укажіть українські книжки, надруковані в другій половині XVI – першій половині XVII ст.:

- 1) Пересопницьке Євангеліє;
- 2) «Грамматика словенська» Л. Зизанія;
- 3) Острозька Біблія;
- 4) «Хроніка з літописців стародавніх» Ф. Софоновича;
- 5) «Історія Русів»;
- 6) «Ключ царства небесного» Г. Смотрицького;
- 7) «Лексикон славенороський» П. Беринди.

Варіанти відповіді:

- А 1, 3, 4, 6;
Б 2, 4, 5, 7;
В 1, 3, 4, 5;
Г 2, 3, 6, 7.

11. Упродовж якого періоду тривало козацько-селянське повстання під проводом С. Наливайка?
А 1576–1578 рр.;
Б 1594–1596 рр.;
В 1616–1622 рр.;
Г 1637–1638 рр.
12. «Ординацією Війська Запорозького реєстрового, що перебуває на службі Речі Посполитої» 1638 р. було передбачено:
А зменшення козацького реєстру до 6 тис. осіб, ліквідацію виборності козацької старшини, скасування козацького судочинства;
Б збільшення козацького реєстру до 10 тис. осіб, надання козакам права землеволодіння, власної судової влади, володіння містом Трахтемирів;
В скасування реєстру та зрівняння в правах усіх козаків у Речі Посполитій, повернення прав та майна православної церкві;
Г утворення реєстрового козацтва з правом на незалежність від польської адміністрації, звільненого від державних податків та повинностей.
13. Який варіант заповнення пропусків у поданому нижче твердженні є правильним?
«У жовтні 1656 р. переговори завершилися підписанням _____ між Річчю Посполитою та _____. Це викликало обурення _____. І він вступає у воєнний союз з Трансильванією та _____».
А Андрусівського перемир'я, Московською державою, гетьмана П. Дорошенка, Османською імперією;
Б Гадяцького договору, Гетьманщиною, царя Олексія Михайловича, Кримським ханством;
В «Вічного миру», Московською державою, султана Магомета IV, Гетьманщиною;
Г Віленського перемир'я, Московською державою, гетьмана Б. Хмельницького, Швецією.
14. Прочитайте уривок з історичного джерела та дайте відповідь на запитання.
«...За кілька днів після приєднання козацького головнокомандувача графа Мазепи до шведів князь Меншиков на чолі численного війська й артилерії пішов на Батурин, резиденцію гетьмана Мазепи... Здобувши місто силою, Меншиков віддав усе живе мечу та вогню...»
Коли відбулися описані події?
А перша половина XVII ст.;
Б друга половина XVII ст.;
В перша половина XVIII ст.;
Г друга половина XVIII ст.
15. Чи правильне твердження?
У квітні 1722 р. Петро I своїм указом:
1) ліквідував посаду гетьмана, а для управління Гетьманщиною створив Малоросійський приказ на чолі з П. Рум'янцевим;
2) створив Малоросійську колегію для нагляду за виборами гетьмана П. Полуботка.
А обидва варіанти правильні;
Б тільки 1-й варіант правильний;
В тільки 2-й варіант правильний;
Г обидва варіанти не правильні.
16. Який із поданих історико-літературних творів не належить до козацьких літописів?
А «Хроніка з літописців стародавніх» Ф. Софоновича;
Б «Літопис Самовидця»;
В Літопис Г. Граб'янки;
Г Літопис С. Величка.

17. У 1768 р. Коліївщиною були охоплені райони:
А Лівобережної України;
Б Правобережної України;
В Слобідської України;
Г Південної України.
18. Прочитайте уривок з історичного джерела та дайте відповідь на запитання.
«Бувають в історії народів дати, які немовби розривають надвоє їхнє життя й кладуть межу високу посеред рівного шляху історичних подій... Ми маємо таку історичну дату – це... рік 1798-й. Того року прилетіла перша ластівка українського національного відродження – невеличка книжка, од якої початок нового українського письменства рахуємо...»
Про який твір йдеться?
А «Сад божественних пісень» Г. Сковороди;
Б «Запорожець за Дунаєм» С. Гулака-Артемовського;
В «Кобзар» Т. Шевченка;
Г «Енеїда» І. Котляревського.
19. Які з наведених подій відбулися впродовж першої половини ХІХ ст.?
1) заснування Кирило-Мефодіївського братства;
2) реформи Марії-Терезії та Йосифа II в Австрійській імперії;
3) видання «Руською трійцею» альманаху «Русалка Дністровая»;
4) спорудження залізниці від Балти до Одеси;
5) утворення «Товариства об'єднаних слов'ян»;
6) скасування панщини на західноукраїнських землях;
7) упровадження на Наддніпрянській Україні єдиної системи початкової освіти.
Варіанти відповіді:
А 1, 2, 4, 5;
Б 2, 4, 6, 7;
В 1, 3, 5, 6;
Г 2, 4, 5, 7.
20. Яке з поданих нижче тверджень є правильним?
А У травні 1848 р. українці Галичини створюють у Львові власний орган – Головну руську раду на противагу польській Центральній раді народовій.
Б Демократизація суспільного життя імперії під час революції 1848–1849 рр. сприяла виданню Я. Головацьким альманаху «Русалка Дністровая».
В Унаслідок утисків влади, в парламенті імперії, скликаному в липні 1848 р., українці не мали жодного депутата, це спричинило Львівське збройне повстання.
Г Під проводом Л. Кобилиці «холерні бунти» селян Закарпаття впродовж 1848–1849 рр. набули організованого характеру; учасниками було висунуто чіткі економічні вимоги.
21. 1863 р. та 1876 р. в історії України пов'язані з:
А упровадженням земств та єдиної системи початкової освіти;
Б заборонаю друкування та завезення з-за кордону книг українською мовою;
В створенням перших гуртків хлопоманів і народників;
Г заснуванням товариства «Просвіта» та Літературного товариства ім. Т. Шевченка.
22. Який варіант заповнення пропусків у поданому нижче твердженні є правильним?
«Напівлегальні об'єднання української інтелігенції – _____ – відновили свою діяльність у _____ роках ХІХ ст. Найбільше об'єднання того часу _____ . У 1897 р. за ініціативи _____ було засновано Загальноукраїнську безпартійну організацію».
А громади, 70-х, Київська громада, В. Антоновича;
Б товариства, 80-х, Товариство українських поступовців, М. Грушевського;
В братства, 90-х, Братство тарасівців, Б. Грінченка;
Г партії, 90-х, Русько-Українська радикальна партія, І. Франка.

23. На карті заштриховано районну спеціалізацію наприкінці XIX – на початку XX ст.:

- А товарного садівництва;
- Б товарного зернового виробництва;
- В товарного виноробства;
- Г товарного бурякового виробництва.

24. Прочитайте уривок з історичного джерела та дайте відповідь на запитання.
«На початку XX ст. на оперних сценах світу царювали четверо чоловіків – Баттістіні, Карузо, Тіто Руффо, Шаляпін. І лише одна жінка спромоглася сягнути їхніх висот і стати врівень з ними. Найвимогливіші критики світу називали її «Незабутньою Аїдою», «Найчарівнішою Чіо-Чіо-Сан», «Вражаючою Валькірією».

Про якого митця йдеться?

- А Г. Борисоглібську;
- Б М. Садовську-Барілотті;
- В С. Крушельницьку;
- Г М. Заньковецьку.

25. Яким було ставлення російської влади до українського національного руху на Наддніпрянській Україні під час Першої світової війни?

- А підтримувала його патріотичні настрої;
- Б посилювала репресії проти нього;
- В не звертала уваги на його існування;
- Г надавала додаткові можливості для його розвитку.

26. Які документи, цитовані нижче, були оприлюднені у липні–серпні 1917 р.?

- 1) *«На час до вирішення справи... Установчими Зборами по справах місцевого врядування Україною вищим органом Тимчасового уряду є Генеральний Секретаріат, котрого призначає ...уряд по пропозиціям Центральної Ради»;*
- 2) *«Неможливо одночасно визнавати право на самовизначення і водночас робити грубий замах на це право, накидаючи свої форми політичного ладу, як це робить Рада Народних Комісарів Великої Росії щодо Народної Української Республіки»;*
- 3) *«...визнаючи, що доля всіх народів Росії міцно зв'язана..., ми рішуче ставимось проти замірів самовільного здійснення автономії України до Всеросійського Учредительного Зібрання»;*
- 4) *«У Петрограді зчинилися криваві події... Частина людності Петрограда за приводом більшовиків повстала озброєно проти Тимчасового правительства і хоче накинути свою волю всій Російській республіці»;*
- 5) *«Хай буде Україна вільною. Не одділяючись від всієї Росії, не розриваючи з державою Російською, хай народ український на своїй землі має право сам порядкувати своїм життям».*

Варіанти відповіді:

- А 1, 5;
- Б 2, 4;
- В 1, 3;
- Г 3, 4.

27. Листопад 1917 р. – квітень 1918 р., листопад 1918 р. – листопад 1920 р. – це періоди:
- А існування Української Народної Республіки за часів Центральної Ради та Директорії;
 - Б першої та другої воєн радянської Росії проти Української Народної Республіки;
 - В українсько-польської та радянсько-польської воєн;
 - Г першого та другого Зимових походів Армії Української Народної Республіки.

28. Чи правильне твердження?

Восени 1918 р. на Катеринославщині діяли повстанські загони Н. Махна проти:

- 1) гетьманських військ, німецьких та австрійських окупаційних військ;
- 2) військ Директорії УНР та наступаючих частин Червоної й Добровольчої армій.

- А обидва варіанти правильні;
- Б тільки 1-й варіант правильний;
- В тільки 2-й варіант правильний;
- Г обидва варіанти не правильні.

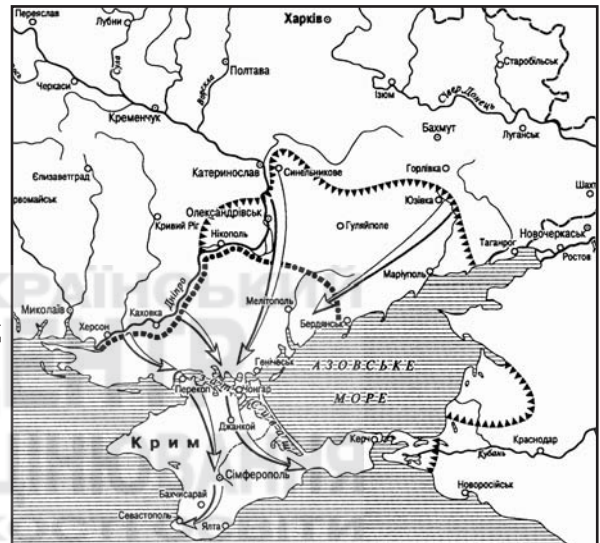
29. Перебіг яких подій відображено на карті?

А витіснення у 1919 р. арміями Н. Махна та М. Григор'єва військ Антанти з Півдня України та Криму;

Б контрнаступ Червоної Армії та розгром військ генерала А. Денікіна на Сході та Півдні України в 1919 р.;

Г придушення в 1921 р. антибільшовицьких селянських повстань Півдня України та Криму військами Південного фронту під командуванням М. Фрунзе.

В контрнаступ Червоної Армії та розгром військ генерала П. Врангеля на Півдні України та в Криму в 1920 р.;

30. У яких містах у жовтні 1918 р. було створено два українських державних університети?

- А Кам'янець-Подільський, Київ;
- Б Київ, Львів;
- В Львів, Харків;
- Г Харків, Кам'янець-Подільський.

31. Які з наведених подій відбулися в період нової економічної політики?

- 1) відновлення діяльності університетів у Харкові, Києві, Одесі та Дніпропетровську;
- 2) заснування М. Хвильовим Вільної академії пролетарської літератури (ВАПЛІТЕ);
- 3) створення Державної української мандрівної капели (ДУМКА);
- 4) організація в Києві театру «Березиль» на чолі з Л. Курбасом;
- 5) заснування в м. Києві Української академії наук;
- 6) утворення Української автокефальної православної церкви (УАПЦ);
- 7) заснування товариства «Геть неписемність!»

Варіанти відповіді:

- А 1, 2, 4, 5;
- Б 2, 4, 5, 7;
- В 1, 3, 5, 6;
- Г 2, 4, 6, 7.

32. Чи відображають подані нижче уривки з історичних джерел окремі аспекти життя українського суспільства 1920-х років?
1. *«До одноосібників, які... саботують хлібозаготівлі, негайно застосувати репресії... До одноосібників, що... не виконують плану... та про яких... відомо, що продавали хліб за спекулятивними цінами на ринку... застосувати штраф...»*
 2. *«...при перших же ознаках протидії збиранню продподатку негайно вживати... заходів примусового характеру, вводячи в села військові частини, ...спрямовувати туди виїзні сесії ревтрибуналів [революційних трибуналів]».*
- А так, обидва уривки відображають;
Б тільки 1-й уривок відображає;
В тільки 2-й уривок відображає;
Г ні, жоден з уривків не відображає.
33. Яке з поданих понять є зайвим в цьому логічному ланцюжку: «Союз визволення України», «Шахтинська справа», «Спілка визволення України», «Український національний центр»?
- А «Союз визволення України»;
Б «Шахтинська справа»;
В «Спілка визволення України»;
Г «Український національний центр».
34. Конституція Української РСР 1937 р. законодавчо закріплювала:
- А входження республіки до складу СРСР без права виходу з його складу, функції її органів державної влади та управління;
Б перемогу соціалізму та побудову основ соціалістичного суспільства;
В диктатуру трудящих мас, завданням якої є здійснення переходу від буржуазного ладу до соціалізму шляхом проведення соціалістичних перетворень;
Г побудову розвиненого соціалістичного суспільства та керівну роль комуністичної партії в суспільному і державному житті.
35. Який варіант заповнення пропусків у поданому нижче твердженні є правильним?
«У _____ році Рада послів _____ в Парижі надала Польщі всі юридичні права на володіння _____. Рада офіційно визнала східні кордони Польської держави, встановлені _____».
- А 1919, Великої Британії та Франції, Східною Галичиною та Західною Волинною, по «лінії Керзона»;
Б 1920, Антанти, Західною Галичиною, Варшавським договором;
В 1921, Великої Британії, Франції та США, Західною Волинною, Сен-Жерменським договором;
Г 1923, Антанти, Східною Галичиною, Ризьким договором.
36. Прочитайте уривок з історичного джерела та дайте відповідь на запитання.
«Уряд СРСР та Німецький Уряд після розпаду колишньої Польської держави розглядають ...як своє завдання відновити мир... на цій території... З цією метою вони дійшли згоди в наступному: ...Уряд СРСР та Німецький Уряд встановлює в якості кордону... на території колишньої Польської держави лінію, яка нанесена на додану до цього карту та більш докладно буде описана в додатковому протоколі».
Коли було укладено цей документ?
- А 23 серпня 1939 р.;
Б 17 вересня 1939 р.;
В 28 вересня 1939 р.;
Г 28 червня 1940 р.

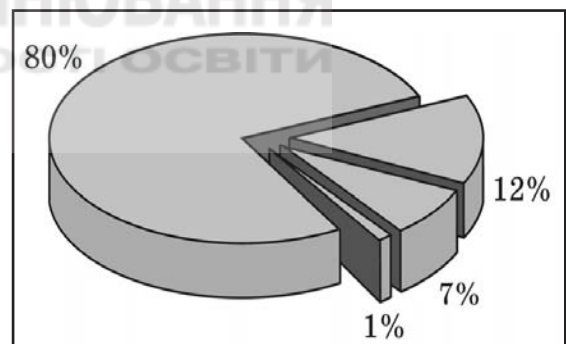
37. Чи правильне твердження?
Економіка СРСР часів Великої Вітчизняної війни базувалася:
- 1) на праці евакуйованих та місцевих жителів східних районів;
 - 2) на експлуатації сотень тисяч в'язнів ГУЛАГу.
- А обидва варіанти правильні;
Б тільки 1-й варіант правильний;
В тільки 2-й варіант правильний;
Г обидва варіанти не правильні.

38. На карті позначено лінію фронту часів Великої Вітчизняної війни станом на:
- А вересень 1941 р.;
 - Б листопад 1942 р.;
 - В березень 1943 р.;
 - Г жовтень 1943 р.

39. Хронологічні рамки якого явища історії України є зайвими в цьому логічному ланцюжку: 1921–1923 рр., 1932–1933 рр., 1941–1945 рр., 1946–1947 рр.?
- А 1921–1923 рр.;
 - Б 1932–1933 рр.;
 - В 1941–1945 рр.;
 - Г 1946–1947 рр.

40. Спираючись на діаграму, визначте домінуючу за рівнем капіталовкладень галузь народного господарства УРСР у роки післявоєнної відбудови:
- А сільське господарство;
 - Б легка промисловість;
 - В харчова промисловість;
 - Г важка промисловість.

41. Укажіть перелік ключових термінів і понять, які використовуються для характеристики процесу радянзації західних областей України після Другої світової війни:
- А індустріалізація, колективізація, «культурна революція», депортація, репресії;
 - Б індустріалізація, кооперація, волюнтаризм, «культурна революція», депортація;
 - В раднаргоспи, колективізація, депортація, прискорення, політична реабілітація;
 - Г операція «Вісла», розкуркулювання, мобілізація, голодомор, «саморозпуск» УГКЦ.
42. Яке з поданих нижче тверджень є правильним?
- А XX з'їзд КПРС започаткував процес реабілітації необґрунтовано репресованих осіб, але через опір сталіністів він не відзначався масштабністю й системністю проведення.
 - Б В УРСР до кінця 1959 р. реабілітували 58% загальної кількості засуджених, при цьому реабілітації не підлягали жертви політичних репресій до 1 грудня 1934 р.
 - В 1954 р. став першим роком десталінізації – Президія Верховної Ради СРСР ухвалила рішення про повернення на батьківщину незаконно депортованих кримських татар.
 - Г Упродовж другої половини 1950-х рр. в Україні влада водночас із реабілітацією жертв політичних репресій продовжувала боротьбу з «безрідним космополітизмом».

43. Децентралізація управління промисловістю в другій половині 1950-х рр. відбулася внаслідок:
- А ліквідації директивного планування та впровадження госпрозрахунку на підприємствах;
 - Б впровадження системи рад народних господарств (раднаргоспів);
 - В створення вільних економічних зон на базі республіканських підприємств;
 - Г ліквідації союзних і утворення республіканських галузевих міністерств.
44. У яких роках в українській науці відбулися описані нижче зрушення?
«В Інституті надтвердих матеріалів виготовлено перші штучні алмази, у Фізико-технічному інституті побудовано найбільший у світі на той час прискорювач електронів, в Інституті фізики розгорнулися дослідження в галузі фізики атомного ядра завдяки уведенню в дію ядерного реактора».
- А 1950-х рр.;
 - Б 1960-х рр.;
 - В 1970-х рр.;
 - Г 1980-х рр.
45. Укажіть прізвища «шістдесятників» в українській літературі:
- 1) О. Гончар;
 - 2) В. Симоненко;
 - 3) А. Малишко;
 - 4) Л. Костенко;
 - 5) А. Горська;
 - 6) І. Драч;
 - 7) І. Світличний.
- Варіанти відповіді:
- А 1, 2, 4, 5;
 - Б 2, 4, 5, 7;
 - В 1, 2, 3, 6;
 - Г 2, 4, 6, 7.
46. Прочитайте уривок зі спогадів режисера Ю. Ілленка та дайте відповідь на запитання.
«Увечері 4 вересня 1965 року у кінотеатрі «Україна» зібралася вся еліта Києва. Фільм був розкручений... тому його й використали організатори акції протесту. ...Із зали піднімається _____ з букетом. Говорить теплі слова, вручає квіти, раптом повертається і звертається до зали: «Почалися арешти, повторюється 37-й рік...» ...Вскакує _____ і кричить українською крізь гул запущеної чекістами сирени: «Хто проти тиранії – встаньте!»
- Прізвища яких громадських діячів пропущено в уривку?
- А М. Руденко, В. Чорновіл;
 - Б В. Чорновіл, І. Дзюба;
 - В І. Дзюба, В. Стус;
 - Г В. Стус, Л. Лук'яненко.
47. Чи правильне твердження?
Піднесення опозиційного руху в Україні в другій половині 1960-х – на початку 1970-х рр. було передусім спричинено:
- 1) подіями в Чехословаччині, які отримали назву «Празька весна»;
 - 2) інтервенцією СРСР в Афганістан та згортанням міжнародної політики «розрядки».
- А обидва варіанти правильні;
 - Б тільки 1-й варіант правильний;
 - В тільки 2-й варіант правильний;
 - Г обидва варіанти не правильні.

48. У якому році в СРСР, завдяки активності церкви та віруючих, відбулося святкування тисячоліття хрещення Русі?
- А 1980 р.;
 Б 1985 р.;
 В 1988 р.;
 Г 1990 р.
49. Які обставини спричинили появу цитованої нижче постанови?
«Розглянувши висновки Тимчасової комісії Президії Верховної Ради України по перевірці діяльності... посадових осіб органів влади, управління, громадських об'єднань... Президія Верховної Ради України постановляє: 1. Відповідно до частини другої статті 7 та керуючись пунктом 6 статті 106 Конституції України, заборонити діяльність Компартії України».
- А підтримка керівництвом Компартії України спроби державного перевороту 19–21 серпня 1991 р. та сприяння його здійсненню в Україні;
 Б бойкот і саботаж Компартією України другого туру виборів до Верховної Ради України у березні 1990 р.;
 В засудження вищим партійним керівництвом республіки Акта проголошення незалежності України 24 серпня 1991 р.;
 Г блокування місцевими партійними органами республіки підготовки до всеукраїнського референдуму 1 грудня 1991 р.
50. Назва якого державного органу пропущена в цитованому нижче документі?
«...контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина та захист прав кожного на території України і межах її юрисдикції здійснює Уповноважений _____ з прав людини, який в своїй діяльності керується Конституцією України, законами України, чинними міжнародними договорами...»
- А Верховна Рада України;
 Б Президент України;
 В Кабінет Міністрів України;
 Г Конституційний Суд України.

У завданнях 51–54 до кожного з чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, виберіть, на Вашу думку, один правильний варіант, позначений буквою. Поставте позначки в таблиці зошита на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Перенесіть позначки до бланка А згідно з інструкцією. Усі інші види Вашого запису у бланку А комп'ютерна програма реєструватиме як помилку!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!
 Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

51. Установіть відповідність між заходами та діями, причетними до них.
1 створення перших осередків центральної князівської влади на місцях – «погостів»; 2 запровадження християнства як державної релігії; 3 укладення першої писаної збірки руських законів; 4 організація з'їзду князів у Любечі.	А князь Ярослав Мудрий; Б княгиня Ольга; В князь Володимир Великий; Г князь Данило Галицький; Д князь Володимир Мономах.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

52. Установіть відповідність між подіями та роками.

1	створення Пересопницького Євангелія;	А	1574 р.;
2	видання Ш. Фіолем у Кракові кирилицею «Часослова», «Октоїха»;	Б	1674р.;
3	перше видання друкарнею Києво-Печерської лаври «Синопису»;	В	1556–1561 рр.;
4	видання І. Федоровим у Львові «Апостола» та «Букваря».	Г	1581 р.;
		Д	1491 р.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

53. Установіть відповідність між назвами періодів і висловлюваннями, що були характерними для них.

1	«післявоєнна відбудова»;	А	«Прискорення, гласність та «очищення» соціалізму від негативних нашарувань минулого. Ось головні завдання. Так вимагає час і іншої альтернативи для нас немає»;
2	«відлига»;	Б	«Основою партійного підходу до розв’язання економічних проблем розвинутого соціалізму є незмінна вимога – все в ім’я людини, все для блага людини»;
3	«застій»;	В	«Замість цивілізованого переходу до ринку варварськими методами відбувається первісне нагромадження капіталу. Відбувається тотальна криміналізація суспільного життя»;
4	«перебудова».	Г	«Зворотний бік буржуазного націоналізму – безрідний космополітизм, який проявляється в плазуванні перед буржуазною культурою і в низькопоклонстві перед іноземщиною»;
		Д	«Той, хто оволодіє кукурудзою, той зможе добитися піднесення у тваринництві. Той, хто займатиме щодо цієї культури консервативну позицію, буде викинутий життям з сідла».

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

54. Установіть відповідність між поняттями та їхнім основним змістом.

1	космополітизм;	А	теорія і практика, основою яких є ставлення до людини як до найвищої цінності, захист її права на свободу, розвиток її здібностей;
2	дисидентство;	Б	практика, згідно з якою головним чинником досягнення мети є суб’єктивні бажання та довільні рішення осіб, які її здійснюють;
3	консерватизм;	В	морально-політична опозиція до існуючого державного (політичного) ладу, панівних у суспільстві ідеології та цінностей;
4	волюнтаризм.	Г	теорія і практика, основою яких є теза про пріоритетність загальнолюдських цінностей над цінностями окремої нації;
		Д	теорія і практика, що орієнтуються на збереження та підтримання традиційних суспільних цінностей і морально-правових норм.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

У завданнях 55–58 розташуйте події в хронологічній послідовності. Поставте позначки в таблиці зошита на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Цифри 1 має відповідати обрану Вами перша подія, цифри 2 – друга, цифри 3 – третя, цифри 4 – четверта. Перенесіть позначки до бланка А згідно з інструкцією. Усі інші види Вашого запису у бланку А комп'ютерна програма реєструватиме як помилку!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!

Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

55. Установіть хронологічну послідовність подій, які відображено в цитованих документах:

- А «...Прибув до Києва святійший патріарх єрусалимський Феофан. ...поставив і висвятив на митрополію Київську чоловіка гідного й чесного іменем Йов Борецький...»;
- Б «Хортиця – місцевість на Борисфені. Тут князь Вишневецький поставив колись фортецю... Середину цього місця оточив муром та огорожею з дубів, зміцнених природою та Богом...»;
- В «...Через рік після перемоги під Берестечком повністю загинуло польське військо. ...господарю ж Василю довелося влаштувати весілля своєї дочки Розанди з Тимошем, сином гетьмана Хмеля...»;
- Г «...Генералісимус Василь Голіцин сказав козакам, що царі, згідно зі старим звичаєм, дозволили їм обрати вільними голосами гетьмана... Згодом почувлися голоси, що хочуть вибрати Мазепу...»

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

56. Установіть хронологічну послідовність подій, які відображено в цитованих документах:

- А «Кирило-мефодіївські братчики, повернені з заслання, зібралися в Петербурзі. Жваву діяльність виявив Куліш, який із Білозерським розпочинає видавати український місячник «Основа»;
- Б «...Засноване політичне товариство «Головна Рада» мало обстоювати перед центральним правительством... національні потреби українців; його органом стала газета «Зоря Галицька»;
- В «Тут же склався гурток із чотирьох душ... Поїхали Дніпром на могилу Тараса Шевченка... Молодь дала на могилі Тараса клятву не зраджувати Україні та все життя оддати їй...»;
- Г «Після звільнення від нас графа Розумовського... для належного управління в Малій Росії створити Малоросійську колегію, у якій бути головним... графу Рум'янцеву».

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

57. Установіть хронологічну послідовність подій:

- А заснування у Києві Української академії наук;
- Б проголошення радянської влади в Україні Всеукраїнським з'їздом рад у Харкові;
- В схвалення Центральною Радою проекту Конституції УНР;
- Г проголошення Центральною Радою незалежності УНР.

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

58. Установіть хронологічну послідовність подій, які відображено в цитованих документах:

- А «Засідання рекомендує, щоб Українська РСР та Білоруська РСР були запрошені стати членами-засновниками пропонуваної Міжнародної Організації»;
- Б «...ліквідувати Українську Раду народного господарства. Визнати за необхідне ліквідувати Ради народного господарства економічних районів УРСР»;
- В «Своїм головним завданням Група вважає ознайомлення світової громадськості з фактами порушень на терені України Загальної Декларації прав людини...»;
- Г «Необхідно підтримати ініціативну групу по переходу до православ'я, підтримати священиків, які переходять від уніатства до православної віри».

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

**Увага! Завдання 59 і 60 виконуйте у бланку Б,
використовуючи відведені в тестовому зошиті місця як чернетку.**

59. Прочитайте фрагмент документа та дайте відповідь на запитання.

Із листа українського дипломата М. Галагана до міністра закордонних справ Української Народної Республіки А. Ніковського.

«...Оцінивши з можливою об'єктивністю все те, свідком чого я сам був особисто, або про що довідався від певних осіб, я став ще більше переконаний, що союз з Польщею, під знаком якого має проводитись політика теперішнього уряду УНР, не піде на добро українського народу і не скріпить української державності.

Я причисляю себе до прихильників думки про необхідність порозуміння з сусідніми державами, розуміючи, що при певних умовах порозуміння з сусідом можна досягти тільки шляхом більших чи менших уступок і навіть втрат одної сторони на користь другої. Але я не можу згодитись з поглядом уряду, що союз з Польщею є в інтересах визволення і національно-державного відродження українського народу та що через те союз той заслуговує таких великих жертв з боку українського народу, які він мав би перенести на користь Польщі згідно з договором квітня цього року. Уступки імперіалістичним цілям Польщі щодо території України і її природних багатств, не можна виправдати ніякими міркуваннями реальної політики.

Польща не є такою міцною, сильною і сконсолідованою державою, яка була-б в стані не тільки боронити своє власне існування, а ще й давати поміч Україні. ...Я переконаний, що коли Польща за допомогою Франції (не Англії), відіб'є більшовицьку навалу, то вона постарається негайно помиритись з Москвою, а українська армія із союзнаю обернеться, в крайньому разі, в полонених, а то й буде видана на поталу московсько-більшовицькій владі».

1. Про який договір йдеться в листі? Укажіть представників Польщі та «теперішнього уряду УНР», за безпосередньої участі яких він був розроблений? **(2 бали)**

2. Спираючись на документ, визначте принципи, на яких уряд УНР намагався будувати відносини з Польщею і проти яких виступив М. Галаган. **(2 бали)**

3. Визначте, які «імперіалістичні цілі» Польщі мав на увазі автор листа? **(2 бали)**

4. Про які «великі жертви з боку українського народу», що їх передбачав польсько-український договір, писав М. Галаган? Як цей договір було сприйнято українським суспільством? **(2 бали)**

5. Чи справдилися передбачення М. Галагана стосовно польсько-радянського порозуміння за рахунок України. Свою думку обґрунтуйте умовами відповідного договору. **(2 бали)**

60. Уважно розгляньте карикатуру та дайте відповідь на запитання.

А. Юн. Громадяни, не стійте, імпордне взуття закінчується

1. Які явища життя українського суспільства відображає карикатура? Чи були вони характерними для свого часу? Свою відповідь обґрунтуйте. (2 бали)

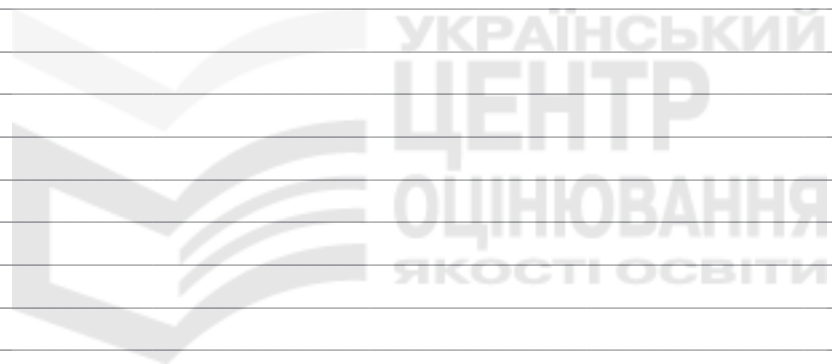
2. Чи вплинули на моральний клімат радянського суспільства ці явища? Свою відповідь обґрунтуйте. (2 бали)

3. Обслуговуванню якої черги надає перевагу продавець? Поясніть чому? (2 бали)

4. Що, крім грошей, треба було мати пересічній радянській людині, щоб купити імпортні товари? (2 бали)

5. Чим можна пояснити бажання радянських людей купувати саме імпортні товари? Чи у всіх громадян була така можливість? Поясніть чому? (2 бали)

ЧЕРНЕТКА

Кінець тестового зошита

ТЕСТ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

Час виконання – 120 хвилин

Тест складається з 60 завдань різних форм. Відповіді на завдання 1–58 Ви маєте позначити в бланку *А*. Відповіді на завдання 59 і 60 слід перенести до бланка *Б*. Правила виконання зазначені перед завданнями кожної нової форми.

Інструкція щодо роботи в тестовому зошиті

1. Відповідайте тільки після того, як Ви уважно прочитали та зрозуміли завдання.
2. У разі необхідності використовуйте як чернетку вільні від тексту місця в зошиті.
3. Намагайтеся виконати всі завдання.

Інструкція щодо заповнення бланків відповідей *А* і *Б*

1. До бланків записуйте лише правильні, на Вашу думку, відповіді.
2. Відповіді вписуйте чітко, згідно з вимогами інструкції до кожної форми завдань.
3. Неправильно записані, закреслені та підчищені відповіді у бланку *А* – це ПОМИЛКА!
4. Якщо Ви записали відповідь неправильно, можете виправити її у відповідному місці бланка *А*.
5. Виконавши завдання 59 і 60 у відведених місцях тестового зошита, перенесіть відповіді до бланка *Б*.
6. Ваш результат залежатиме від загальної кількості правильних відповідей, записаних до бланків *А* і *Б*.
7. Перш ніж виконувати завдання, позначте номер Вашого зошита у відповідному місці бланка *А* і бланка *Б*.

Ознайомившись з інструкцією, перевірте якість друку зошита та кількість сторінок. Їх має бути 16.

Бажаємо Вам успіху!

Завдання 1–50 мають чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Оберіть, на Вашу думку, правильний варіант відповіді, позначте його у бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!

Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

1. Які заняття людей були основою ведення привласнюючого господарства?
А мисливство, збиральництво, рибальство;
Б землеробство, скотарство, рибальство;
В землеробство, збиральництво, мисливство;
Г збиральництво, тваринництво, рибальство.

2. Чи правильне твердження?
Проникнення сарматів у степи Північного Причорномор'я на межі III–II ст. до н. е. супроводжувалося витісненням скіфів:
1) у межиріччя Дону та Кубані;
2) у пониззя Дніпра та на Кримський півострів.
А обидва варіанти правильні;
Б тільки 1-й варіант правильний;
В тільки 2-й варіант правильний;
Г обидва варіанти не правильні.

3. Укажіть назви племінних об'єднань давніх слов'ян, які вживаються в працях візантійських і готських істориків:
1) алани;
2) венеци;
3) роксолани;
4) анти;
5) склавини;
6) авари.
Варіанти відповіді:
А 2, 4, 6;
Б 1, 3, 5;
В 2, 4, 5;
Г 1, 3, 4.

4. Чи стосуються події, описані літописцем, діяльності князя Святослава Ігоревича?
1. *«Хозари вийшли супроти нього з каганом, князем своїм. І зступилися війська битися, і сталася битва межі ними, і одолів він хозар і город їхній столицю Ітіль, і город Білу Вежу взяв. І ясів він переміг, і касогів, і прийшов до Києва».*
2. *«А було ж печенігів без числа. Виступив тоді він із города, приготував до бою дружину. Зійшлися вони на місці, де ото нині свята Софія стоїть, митрополія руська. І сталася січа люта, і ледве одолів він печенігів під вечір».*
А так, обидві події стосуються;
Б тільки 1-ша подія стосується;
В тільки 2-га подія стосується;
Г ні, жодна з подій не стосується.

5. Яку з указаних пам'яток давньоруської літератури було створено раніше за інші?
А «Повість минулих літ»;
Б «Києво-Печерський патерик»;
В «Слово о полку Ігоревім»;
Г «Слово про закон і благодать».

6. Чи правильне твердження?

Сходження князя Володимира Всеволодовича Мономаха на київський стіл:

- 1) стало реалізацією вотчинного права Всеволодовичів на Київ згідно з рішенням Любецького з'їзду князів;
- 2) відбулося за запрошенням міського віча під час повстання киян 1113 року.

- А обидва варіанти правильні;
Б тільки 1-й варіант правильний;
В тільки 2-й варіант правильний;
Г обидва варіанти не правильні.

7. Прочитайте уривок з історичного джерела та дайте відповідь на запитання.

«...государ Ягайло, великий князь, з усіма своїми ще нехрещеними братами, ближніми, ...що проживають на його землях, жагуче бажає й просить прийняти їх у католицьку віру святої римської церкви... Нарешті, князь Ягайло обіцяє свої литовські й руські землі навек приєднати до королівства Польського».

У якій угоді були зазначені ці умови?

- А Кревській унії 1385 р.;
Б Городельській унії 1413 р.;
В Люблінській унії 1569 р.;
Г Берестейській унії 1596 р.

8. Чи правильне твердження?

На карті заштриховано територію:

- 1) українських земель, які ввійшли до складу Польського королівства внаслідок укладення Люблінської унії 1569 р.;
- 2) української козацької держави – Гетьманщини – відповідно до умов Зборівського мирного договору 1649 р.

- А обидва варіанти правильні;
Б тільки 1-й варіант правильний;
В тільки 2-й варіант правильний;
Г обидва варіанти не правильні.

9. Укажіть прізвище діяча, з яким пов'язане відновлення в XVII ст. вищої православної церковної ієрархії в Речі Посполитій:

- А М. Смотрицький;
Б П. Могила;
В Ф. Прокопович;
Г Й. Борецький.

10. Укажіть українські книжки, надруковані в другій половині XVI – першій половині XVII ст.:

- 1) Пересопницьке Євангеліє;
- 2) «Грамматика словенська» Л. Зизанія;
- 3) Острозька Біблія;
- 4) «Хроніка з літописців стародавніх» Ф. Софоновича;
- 5) «Історія Русів»;
- 6) «Ключ царства небесного» Г. Смотрицького;
- 7) «Лексикон славенороський» П. Беринди.

Варіанти відповіді:

- А 2, 3, 6, 7;
Б 1, 3, 4, 6;
В 2, 4, 5, 7;
Г 1, 3, 4, 5.

11. Упродовж якого періоду тривало козацько-селянське повстання під проводом С. Наливайка?
А 1576–1578 рр.;
Б 1594–1596 рр.;
В 1616–1622 рр.;
Г 1637–1638 рр.
12. «Ординацією Війська Запорозького реєстрового, що перебуває на службі Речі Посполитої» 1638 р. було передбачено:
А скасування реєстру та зрівняння в правах усіх козаків у Речі Посполитій, повернення прав та майна православної церкві;
Б збільшення козацького реєстру до 10 тис. осіб, надання козакам права землеволодіння, власної судової влади, володіння містом Трахтемирів;
В зменшення козацького реєстру до 6 тис. осіб, ліквідацію виборності козацької старшини, скасування козацького судочинства;
Г утворення реєстрового козацтва з правом на незалежність від польської адміністрації, звільненого від державних податків та повинностей.
13. Який варіант заповнення пропусків у поданому нижче твердженні є правильним?
«У жовтні 1656 р. переговори завершилися підписанням _____ між Річчю Посполитою та _____. Це викликало обурення _____. І він вступає у воєнний союз з Трансильванією та _____».
А Віленського перемир'я, Московською державою, гетьмана Б. Хмельницького, Швецією;
Б Гадяцького договору, Гетьманщиною, царя Олексія Михайловича, Кримським ханством;
В Андрусівського перемир'я, Московською державою, гетьмана П. Дорошенка, Османською імперією;
Г «Вічного миру», Московською державою, султана Магомета IV, Гетьманщиною.
14. Прочитайте уривок з історичного джерела та дайте відповідь на запитання.
«...За кілька днів після приєднання козацького головнокомандувача графа Мазепи до шведів князь Меншиков на чолі численного війська й артилерії пішов на Батурин, резиденцію гетьмана Мазепи... Здобувши місто силою, Меншиков віддав усе живе мечу та вогню...»
Коли відбулися описані події?
А перша половина XVII ст.;
Б друга половина XVII ст.;
В перша половина XVIII ст.;
Г друга половина XVIII ст.
15. Чи правильне твердження?
У квітні 1722 р. Петро I своїм указом:
1) ліквідував посаду гетьмана, а для управління Гетьманщиною створив Малоросійський приказ на чолі з П. Рум'янцевим;
2) створив Малоросійську колегію для нагляду за виборами гетьмана П. Полуботка.
А обидва варіанти правильні;
Б тільки 1-й варіант правильний;
В тільки 2-й варіант правильний;
Г обидва варіанти не правильні.
16. Який із поданих історико-літературних творів не належить до козацьких літописів?
А «Літопис Самовидця»;
Б «Хроніка з літописців стародавніх» Ф. Софоновича;
В Літопис Г. Граб'янки;
Г Літопис С. Величка.

17. У 1768 р. Коліївщиною були охоплені райони:
А Лівобережної України;
Б Правобережної України;
В Слобідської України;
Г Південної України.
18. Прочитайте уривок з історичного джерела та дайте відповідь на запитання.
«Бувають в історії народів дати, які немовби розривають надвоє їхнє життя й кладуть межу високу посеред рівного шляху історичних подій... Ми маємо таку історичну дату – це... рік 1798-й. Того року прилетіла перша ластівка українського національного відродження – невеличка книжка, од якої початок нового українського письменства рахуємо...»
Про який твір йдеться?
А «Енеїда» І. Котляревського;
Б «Сад божественних пісень» Г. Сковороди;
В «Кобзар» Т. Шевченка;
Г «Запорожець за Дунаєм» С. Гулака-Артемовського.
19. Які з наведених подій відбулися впродовж першої половини ХІХ ст.?
1) заснування Кирило-Мефодіївського братства;
2) реформи Марії-Терезії та Йосифа II в Австрійській імперії;
3) видання «Руською трійцею» альманаху «Русалка Дністровая»;
4) спорудження залізниці від Балти до Одеси;
5) утворення «Товариства об'єднаних слов'ян»;
6) скасування панщини на західноукраїнських землях;
7) упровадження на Наддніпрянській Україні єдиної системи початкової освіти.
Варіанти відповіді:
А 1, 3, 5, 6;
Б 2, 4, 6, 7;
В 1, 2, 4, 5;
Г 2, 4, 5, 7.
20. Яке з поданих нижче тверджень є правильним?
А Унаслідок утисків влади, в парламенті імперії, скликаному в липні 1848 р., українці не мали жодного депутата, це спричинило Львівське збройне повстання.
Б Демократизація суспільного життя імперії під час революції 1848–1849 рр. сприяла виданню Я. Головацьким альманаху «Русалка Дністровая».
В У травні 1848 р. українці Галичини створюють у Львові власний орган – Головну руську раду на противагу польській Центральній раді народовій.
Г Під проводом Л. Кобилиці «холерні бунти» селян Закарпаття впродовж 1848–1849 рр. набули організованого характеру; учасниками було висунуто чіткі економічні вимоги.
21. 1863 р. та 1876 р. в історії України пов'язані з:
А заборонаю друкування та завезення з-за кордону книг українською мовою;
Б упровадженням земств та єдиної системи початкової освіти;
В створенням перших гуртків хлопоманів і народників;
Г заснуванням товариства «Просвіта» та Літературного товариства ім. Т. Шевченка.
22. Який варіант заповнення пропусків у поданому нижче твердженні є правильним?
«Напівлегальні об'єднання української інтелігенції – _____ – відновили свою діяльність у _____ роках ХІХ ст. Найбільше об'єднання того часу _____ . У 1897 р. за ініціативи _____ було засновано Загальноукраїнську безпартійну організацію».
А громади, 70-х, Київська громада, В. Антоновича;
Б товариства, 80-х, Товариство українських поступовців, М. Грушевського;
В братства, 90-х, Братство тарасівців, Б. Грінченка;
Г партії, 90-х, Русько-Українська радикальна партія, І. Франка.

23. На карті заштриховано районну спеціалізацію наприкінці XIX – на початку XX ст.:

- А товарного зернового виробництва;
- Б товарного садівництва;
- В товарного бурякового виробництва;
- Г товарного виноробства.

24. Прочитайте уривок з історичного джерела та дайте відповідь на запитання.
«На початку XX ст. на оперних сценах світу царювали четверо чоловіків – Баттістіні, Карузо, Тіто Руффо, Шаляпін. І лише одна жінка спромоглася сягнути їхніх висот і стати врівень з ними. Найвимогливіші критики світу називали її «Незабутньою Аїдою», «Найчарівнішою Чіо-Чіо-Сан», «Вражаючою Валькірією».

Про якого митця йдеться?

- А Г. Борисоглібську;
- Б М. Садовську-Барілотті;
- В М. Заньковецьку;
- Г С. Крушельницьку.

25. Яким було ставлення російської влади до українського національного руху на Наддніпрянській Україні під час Першої світової війни?

- А підтримувала його патріотичні настрої;
- Б посилювала репресії проти нього;
- В не звертала уваги на його існування;
- Г надавала додаткові можливості для його розвитку.

26. Які документи, цитовані нижче, були оприлюднені у липні–серпні 1917 р.?

- 1) *«На час до вирішення справи... Установчими Зборами по справах місцевого врядування Україною вищим органом Тимчасового уряду є Генеральний Секретаріат, котрого призначає ...уряд по пропозиціям Центральної Ради»;*
- 2) *«Неможливо одночасно визнавати право на самовизначення і водночас робити грубий замах на це право, накидаючи свої форми політичного ладу, як це робить Рада Народних Комісарів Великої Росії щодо Народної Української Республіки»;*
- 3) *«...визнаючи, що доля всіх народів Росії міцно зв'язана..., ми рішуче ставимось проти замірів самовільного здійснення автономії України до Всеросійського Учредительного Зібрання»;*
- 4) *«У Петрограді зчинилися криваві події... Частина людності Петрограда за приводом більшовиків повстала озброєно проти Тимчасового правительства і хоче накинути свою волю всій Російській республіці»;*
- 5) *«Хай буде Україна вільною. Не одділяючись від всієї Росії, не розриваючи з державою Російською, хай народ український на своїй землі має право сам порядкувати своїм життям».*

Варіанти відповіді:

- А 1, 5;
- Б 3, 4;
- В 2, 5;
- Г 1, 3.

27. Листопад 1917 р. – квітень 1918 р., листопад 1918 р. – листопад 1920 р. – це періоди:
 А першої та другої воєн радянської Росії проти Української Народної Республіки;
 Б існування Української Народної Республіки за часів Центральної Ради та Директорії;
 В українсько-польської та радянсько-польської воєн;
 Г першого та другого Зимових походів Армії Української Народної Республіки.

28. Чи правильне твердження?

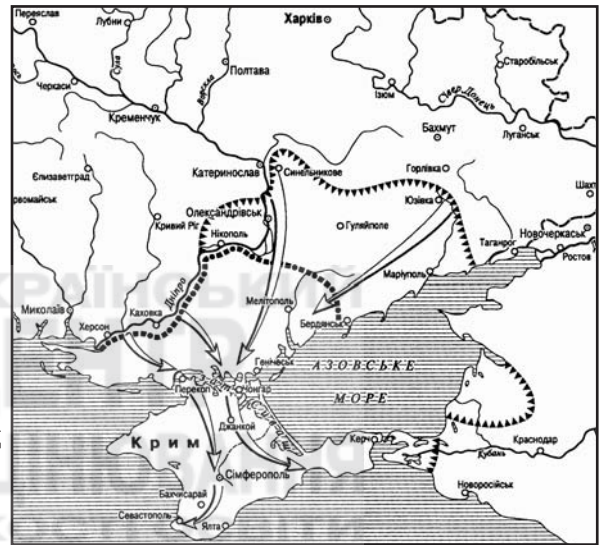
Восени 1918 р. на Катеринославщині діяли повстанські загони Н. Махна проти:

- 1) гетьманських військ, німецьких та австрійських окупаційних військ;
- 2) військ Директорії УНР та наступаючих частин Червоної й Добровольчої армій.

- А обидва варіанти правильні;
 Б тільки 1-й варіант правильний;
 В тільки 2-й варіант правильний;
 Г обидва варіанти не правильні.

29. Перебіг яких подій відображено на карті?

- А витіснення у 1919 р. арміями Н. Махна та М. Григор'єва військ Антанти з Півдня України та Криму;
 Б контрнаступ Червоної Армії та розгром військ генерала А. Денікіна на Сході та Півдні України в 1919 р.;
 В контрнаступ Червоної Армії та розгром військ генерала П. Врангеля на Півдні України та в Криму в 1920 р.;
 Г придушення в 1921 р. антибільшовицьких селянських повстань Півдня України та Криму військами Південного фронту під командуванням М. Фрунзе.

30. У яких містах у жовтні 1918 р. було створено два українських державних університети?

- А Кам'янець-Подільський, Київ;
 Б Київ, Львів;
 В Львів, Харків;
 Г Харків, Кам'янець-Подільський.

31. Які з наведених подій відбулися в період нової економічної політики?

- 1) відновлення діяльності університетів у Харкові, Києві, Одесі та Дніпропетровську;
- 2) заснування М. Хвильовим Вільної академії пролетарської літератури (ВАПЛІТЕ);
- 3) створення Державної української мандрівної капели (ДУМКА);
- 4) організація в Києві театру «Березиль» на чолі з Л. Курбасом;
- 5) заснування в м. Києві Української академії наук;
- 6) утворення Української автокефальної православної церкви (УАПЦ);
- 7) заснування товариства «Геть неписемність!»

Варіанти відповіді:

- А 1, 2, 4, 5;
 Б 2, 4, 5, 7;
 В 1, 3, 5, 6;
 Г 2, 4, 6, 7.

32. Чи відображають подані нижче уривки з історичних джерел окремі аспекти життя українського суспільства 1920-х років?
1. *«До одноосібників, які... саботують хлібозаготівлі, негайно застосувати репресії... До одноосібників, що... не виконують плану... та про яких... відомо, що продавали хліб за спекулятивними цінами на ринку... застосувати штраф...»*
 2. *«...при перших же ознаках протидії збиранню продподатку негайно вживати... заходів примусового характеру, вводячи в села військові частини, ...спрямовувати туди виїзні сесії ревтрибуналів [революційних трибуналів]».*
- А так, обидва уривки відображають;
Б тільки 1-й уривок відображає;
В тільки 2-й уривок відображає;
Г ні, жоден з уривків не відображає.
33. Яке з поданих понять є зайвим в цьому логічному ланцюжку: «Союз визволення України», «Шахтинська справа», «Спілка визволення України», «Український національний центр»?
- А «Союз визволення України»;
Б «Шахтинська справа»;
В «Спілка визволення України»;
Г «Український національний центр».
34. Конституція Української РСР 1937 р. законодавчо закріплювала:
- А входження республіки до складу СРСР без права виходу з його складу, функції її органів державної влади та управління;
Б перемогу соціалізму та побудову основ соціалістичного суспільства;
В диктатуру трудящих мас, завданням якої є здійснення переходу від буржуазного ладу до соціалізму шляхом проведення соціалістичних перетворень;
Г побудову розвиненого соціалістичного суспільства та керівну роль комуністичної партії в суспільному і державному житті.
35. Який варіант заповнення пропусків у поданому нижче твердженні є правильним?
«У _____ році Рада послів _____ в Парижі надала Польщі всі юридичні права на володіння _____. Рада офіційно визнала східні кордони Польської держави, встановлені _____».
- А 1919, Великої Британії та Франції, Східною Галичиною та Західною Волиню, по «лінії Керзона»;
Б 1920, Антанти, Західною Галичиною, Варшавським договором;
В 1921, Великої Британії, Франції та США, Західною Волиню, Сен-Жерменським договором;
Г 1923, Антанти, Східною Галичиною, Ризьким договором.
36. Прочитайте уривок з історичного джерела та дайте відповідь на запитання.
«Уряд СРСР та Німецький Уряд після розпаду колишньої Польської держави розглядають ...як своє завдання відновити мир... на цій території... З цією метою вони дійшли згоди в наступному: ...Уряд СРСР та Німецький Уряд встановлює в якості кордону... на території колишньої Польської держави лінію, яка нанесена на додану до цього карту та більш докладно буде описана в додатковому протоколі».
Коли було укладено цей документ?
- А 23 серпня 1939 р.;
Б 17 вересня 1939 р.;
В 28 вересня 1939 р.;
Г 28 червня 1940 р.

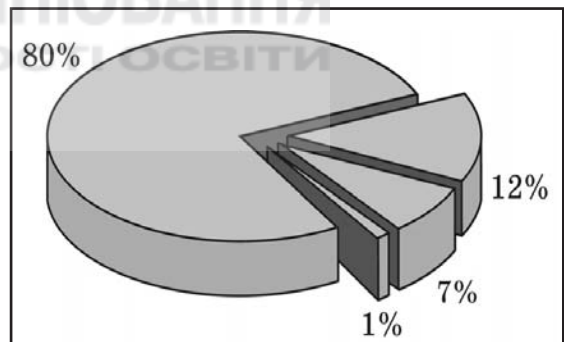
37. Чи правильне твердження?
Економіка СРСР часів Великої Вітчизняної війни базувалася:
- 1) на праці евакуйованих та місцевих жителів східних районів;
 - 2) на експлуатації сотень тисяч в'язнів ГУЛАГу.
- А обидва варіанти правильні;
Б тільки 1-й варіант правильний;
В тільки 2-й варіант правильний;
Г обидва варіанти не правильні.

38. На карті позначено лінію фронту часів Великої Вітчизняної війни станом на:
- А вересень 1941 р.;
 - Б листопад 1942 р.;
 - В березень 1943 р.;
 - Г жовтень 1943 р.

39. Хронологічні рамки якого явища історії України є зайвими в цьому логічному ланцюжку: 1921–1923 рр., 1932–1933 рр., 1941–1945 рр., 1946–1947 рр.?
- А 1921–1923 рр.;
 - Б 1932–1933 рр.;
 - В 1941–1945 рр.;
 - Г 1946–1947 рр.

40. Спираючись на діаграму, визначте домінуючу за рівнем капіталовкладень галузь народного господарства УРСР у роки післявоєнної відбудови:
- А важка промисловість;
 - Б легка промисловість;
 - В харчова промисловість;
 - Г сільське господарство.

41. Укажіть перелік ключових термінів і понять, які використовуються для характеристики процесу радянзації західних областей України після Другої світової війни:
- А індустріалізація, кооперація, волюнтаризм, «культурна революція», депортація;
 - Б індустріалізація, колективізація, «культурна революція», депортація, репресії;
 - В раднаргоспи, колективізація, депортація, прискорення, політична реабілітація;
 - Г операція «Вісла», розкуркулювання, мобілізація, голодомор, «саморозпуск» УГКЦ.
42. Яке з поданих нижче тверджень є правильним?
- А В УРСР до кінця 1959 р. реабілітували 58% загальної кількості засуджених, при цьому реабілітації не підлягали жертви політичних репресій до 1 грудня 1934 р.
 - Б XX з'їзд КПРС започаткував процес реабілітації необґрунтовано репресованих осіб, але через опір сталіністів він не відзначався масштабністю й системністю проведення.
 - В 1954 р. став першим роком десталінізації – Президія Верховної Ради СРСР ухвалила рішення про повернення на батьківщину незаконно депортованих кримських татар.
 - Г Упродовж другої половини 1950-х рр. в Україні влада водночас із реабілітацією жертв політичних репресій продовжувала боротьбу з «безрідним космополітизмом».

43. Децентралізація управління промисловістю в другій половині 1950-х рр. відбулася внаслідок:
- А ліквідації директивного планування та впровадження госпрозрахунку на підприємствах;
 - Б створення вільних економічних зон на базі республіканських підприємств;
 - В ліквідації союзних і утворення республіканських галузевих міністерств;
 - Г упровадження системи рад народних господарств (раднаргоспів).
44. У яких роках в українській науці відбулися описані нижче зрушення?
«В Інституті надтвердих матеріалів виготовлено перші штучні алмази, у Фізико-технічному інституті побудовано найбільший у світі на той час прискорювач електронів, в Інституті фізики розгорнулися дослідження в галузі фізики атомного ядра завдяки уведенню в дію ядерного реактора».
- А 1950-х рр.;
 - Б 1960-х рр.;
 - В 1970-х рр.;
 - Г 1980-х рр.
45. Укажіть прізвища «шістдесятників» в українській літературі:
- 1) О. Гончар;
 - 2) В. Симоненко;
 - 3) А. Малишко;
 - 4) Л. Костенко;
 - 5) А. Горська;
 - 6) І. Драч;
 - 7) І. Світличний.
- Варіанти відповіді:
- А 2, 4, 5, 7;
 - Б 1, 2, 4, 5;
 - В 2, 4, 6, 7;
 - Г 1, 2, 3, 6.
46. Прочитайте уривок зі спогадів режисера Ю. Ілленка та дайте відповідь на запитання.
«Увечері 4 вересня 1965 року у кінотеатрі «Україна» зібралася вся еліта Києва. Фільм був розкручений... тому його й використали організатори акції протесту. ...Із зали піднімається _____ з букетом. Говорить теплі слова, вручає квіти, раптом повертається і звертається до зали: «Почалися арешти, повторюється 37-й рік...» ...Вскакує _____ і кричить українською крізь гул запущеної чекістами сирени: «Хто проти тиранії – встаньте!»
- Прізвища яких громадських діячів пропущено в уривку?
- А І. Дзюба, В. Стус;
 - Б В. Стус, Л. Лук'яненко;
 - В Л. Лук'яненко, В. Чорновіл;
 - Г В. Чорновіл, М. Руденко.
47. Чи правильне твердження?
Піднесення опозиційного руху в Україні в другій половині 1960-х – на початку 1970-х рр. було передусім спричинено:
- 1) подіями в Чехословаччині, які отримали назву «Празька весна»;
 - 2) інтервенцією СРСР в Афганістан та згортанням міжнародної політики «розрядки».
- А обидва варіанти правильні;
 - Б тільки 1-й варіант правильний;
 - В тільки 2-й варіант правильний;
 - Г обидва варіанти не правильні.

48. У якому році в СРСР, завдяки активності церкви та віруючих, відбулося святкування тисячоліття хрещення Русі?
- А 1980 р.;
 Б 1985 р.;
 В 1988 р.;
 Г 1990 р.
49. Які обставини спричинили появу цитованої нижче постанови?
«Розглянувши висновки Тимчасової комісії Президії Верховної Ради України по перевірці діяльності... посадових осіб органів влади, управління, громадських об'єднань... Президія Верховної Ради України постановляє: 1. Відповідно до частини другої статті 7 та керуючись пунктом 6 статті 106 Конституції України, заборонити діяльність Компартії України».
- А бойкот і саботаж Компартією України другого туру виборів до Верховної Ради України у березні 1990 р.;
 Б підтримка керівництвом Компартії України спроби державного перевороту 19–21 серпня 1991 р. та сприяння його здійсненню в Україні;
 В засудження вищим партійним керівництвом республіки Акта проголошення незалежності України 24 серпня 1991 р.;
 Г блокування місцевими партійними органами республіки підготовки до всеукраїнського референдуму 1 грудня 1991 р.
50. Назва якого державного органу пропущена в цитованому нижче документі?
«...контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина та захист прав кожного на території України і межах її юрисдикції здійснює Уповноважений _____ з прав людини, який в своїй діяльності керується Конституцією України, законами України, чинними міжнародними договорами...»
- А Верховна Рада України;
 Б Президент України;
 В Кабінет Міністрів України;
 Г Конституційний Суд України.

У завданнях 51–54 до кожного з чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, виберіть, на Вашу думку, один правильний варіант, позначений буквою. Поставте позначки в таблиці зошита на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Перенесіть позначки до бланка А згідно з інструкцією. Усі інші види Вашого запису у бланку А комп'ютерна програма реєструватиме як помилку!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!
 Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

51. Установіть відповідність між заходами та діями, причетними до них.
1 створення перших осередків центральної князівської влади на місцях – «погостів»; 2 запровадження християнства як державної релігії; 3 укладення першої писаної збірки руських законів; 4 організація з'їзду князів у Любечі.	А князь Ярослав Мудрий; Б князь Володимир Мономах; В князь Володимир Великий; Г князь Данило Галицький; Д княгиня Ольга.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

52. Установіть відповідність між подіями та роками.

1	створення Пересопницького Євангелія;	А	1556–1561 рр.;
2	видання Ш. Фіолем у Кракові кирилицею «Часослова», «Октоїха»;	Б	1574 р.;
3	перше видання друкарнею Києво-Печерської лаври «Синопису»;	В	1491 р.;
4	видання І. Федоровим у Львові «Апостола» та «Букваря».	Г	1581 р.;
		Д	1674 р.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

53. Установіть відповідність між назвами періодів і висловлюваннями, що були характерними для них.

1	«післявоєнна відбудова»;	А	«Замість цивілізованого переходу до ринку варварськими методами відбувається первісне нагромадження капіталу. Відбувається тотальна криміналізація суспільного життя»;
2	«відлига»;	Б	«Прискорення, гласність та «очищення» соціалізму від негативних нашарувань минулого. Ось головні завдання. Так вимагає час і іншої альтернативи для нас немає»;
3	«застій»;	В	«Основою партійного підходу до розв'язання економічних проблем розвинутого соціалізму є незмінна вимога – все в ім'я людини, все для блага людини»;
4	«перебудова».	Г	«Той, хто оволодіє кукурудзою, той зможе добитися піднесення у тваринництві. Той, хто займатиме щодо цієї культури консервативну позицію, буде викинутий життям з сідла»;
		Д	«Зворотний бік буржуазного націоналізму – безрідний космополітизм, який проявляється в плазуванні перед буржуазною культурою і в низькопоклонстві перед іноземщиною».

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

54. Установіть відповідність між поняттями та їхнім основним змістом.

1	космополітизм;	А	теорія і практика, основою яких є ставлення до людини як до найвищої цінності, захист її права на свободу, розвиток її здібностей;
2	консерватизм;	Б	практика, згідно з якою головним чинником досягнення мети є суб'єктивні бажання та довільні рішення осіб, які її здійснюють;
3	волюнтаризм;	В	морально-політична опозиція до існуючого державного (політичного) ладу, панівних у суспільстві ідеологій та цінностей;
4	дисидентство.	Г	теорія і практика, основою яких є теза про пріоритетність загальнолюдських цінностей над цінностями окремої нації;
		Д	теорія і практика, що орієнтуються на збереження та підтримання традиційних суспільних цінностей і морально-правових норм.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

У завданнях 55–58 розташуйте події в хронологічній послідовності. Поставте позначки в таблиці зошита на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Цифри 1 має відповідати обрана Вами перша подія, цифри 2 – друга, цифри 3 – третя, цифри 4 – четверта. Перенесіть позначки до *бланка А* згідно з інструкцією. Усі інші види Вашого запису у *бланку А* комп'ютерна програма реєструватиме як помилку!

Будьте особливо уважні, заповнюючи *бланк А*!

Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

55. Установіть хронологічну послідовність подій, які відображено в цитованих документах:
	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				
- А «...Генералісимум Василь Голіцин сказав козакам, що царі, згідно зі старим звичаєм, дозволили їм обрати вільними голосами гетьмана... Згодом почулися голоси, що хочуть вибрати Мазепу...»;
- Б «...Через рік після перемоги під Берестечком повністю загинуло польське військо. ...господарю ж Василю довелося влаштовувати весілля своєї дочки Розанди з Тимошем, сином гетьмана Хмеля...»;
- В «Хортиця – місцевість на Борисфені. Тут князь Вишневецький поставив колись фортецю... Середину цього місця оточив муром та огорожею з дубів, зміцнених природою та Богом...»;
- Г «...Прибув до Києва святійший патріарх єрусалимський Феофан. ...поставив і висвятив на митрополію Київську чоловіка гідного й чесного іменем Йов Борецький...»
56. Установіть хронологічну послідовність подій, які відображено в цитованих документах:
	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				
- А «...Засноване політичне товариство «Головна Рада» мало обстоювати перед центральним правительством... національні потреби українців; його органом стала газета «Зоря Галицька»;
- Б «Кирило-мефодіївські братчики, повернені з заслання, зібралися в Петербурзі. Жваву діяльність виявив Куліш, який із Білозерським розпочинає видавати український місячник «Основа»;
- В «Тут же склався гурток із чотирьох душ... Поїхали Дніпром на могилу Тараса Шевченка... Молодь дала на могилі Тараса клятву не зраджувати Україні та все життя оддати їй...»;
- Г «Після звільнення від нас графа Розумовського... для належного управління в Малій Росії створити Малоросійську колегію, у якій бути головним... графу Рум'янцеву».
57. Установіть хронологічну послідовність подій:
	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				
- А проголошення Центральною Радою незалежності УНР;
- Б проголошення радянської влади в Україні Всеукраїнським з'їздом рад у Харкові;
- В заснування у Києві Української академії наук;
- Г схвалення Центральною Радою проекту Конституції УНР.
58. Установіть хронологічну послідовність подій, які відображено в цитованих документах:
	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				
- А «Необхідно підтримати ініціативну групу по переходу до православ'я, підтримати священиків, які переходять від уніатства до православної віри»;
- Б «...ліквідувати Українську Раду народного господарства. Визнати за необхідне ліквідувати Ради народного господарства економічних районів УРСР»;
- В «Своїм головним завданням Група вважає ознайомлення світової громадськості з фактами порушень на терені України Загальної Декларації прав людини...»;
- Г «Засідання рекомендує, щоб Українська РСР та Білоруська РСР були запрошені стати членами-засновниками пропонованої Міжнародної Організації».

**Увага! Завдання 59 і 60 виконуйте у бланку Б,
використовуючи відведені в тестовому зошиті місця як чернетку.**

59. Прочитайте фрагмент документа та дайте відповідь на запитання.

Із листа українського дипломата М. Галагана до міністра закордонних справ Української Народної Республіки А. Ніковського.

«...Оцінивши з можливою об'єктивністю все те, свідком чого я сам був особисто, або про що довідався від певних осіб, я став ще більше переконаний, що союз з Польщею, під знаком якого має проводитись політика теперішнього уряду УНР, не піде на добро українського народу і не скріпить української державності.

Я причисляю себе до прихильників думки про необхідність порозуміння з сусідніми державами, розуміючи, що при певних умовах порозуміння з сусідом можна досягти тільки шляхом більших чи менших уступок і навіть втрат одної сторони на користь другої. Але я не можу згодитись з поглядом уряду, що союз з Польщею є в інтересах визволення і національно-державного відродження українського народу та що через те союз той заслуговує таких великих жертв з боку українського народу, які він мав би перенести на користь Польщі згідно з договором квітня цього року. Уступки імперіалістичним цілям Польщі щодо території України і її природних багатств, не можна виправдати ніякими міркуваннями реальної політики.

Польща не є такою міцною, сильною і сконсолідованою державою, яка була-б в стані не тільки боронити своє власне існування, а ще й давати поміч Україні. ...Я переконаний, що коли Польща за допомогою Франції (не Англії), відіб'є більшовицьку навалу, то вона постарається негайно помириться з Москвою, а українська армія із союзнаю обернеться, в кращому разі, в полонених, а то й буде видана на поталу московсько-більшовицькій владі».

1. Про який договір йдеться в листі? Укажіть представників Польщі та «теперішнього уряду УНР», за безпосередньої участі яких він був розроблений? **(2 бали)**

2. Спираючись на документ, визначте принципи, на яких уряд УНР намагався будувати відносини з Польщею і проти яких виступив М. Галаган. **(2 бали)**

3. Визначте, які «імперіалістичні цілі» Польщі мав на увазі автор листа? **(2 бали)**

4. Про які «великі жертви з боку українського народу», що їх передбачав польсько-український договір, писав М. Галаган? Як цей договір було сприйнято українським суспільством? **(2 бали)**

5. Чи справдилися передбачення М. Галагана стосовно польсько-радянського порозуміння за рахунок України. Свою думку обґрунтуйте умовами відповідного договору. **(2 бали)**

60. Уважно розгляньте карикатуру та дайте відповідь на запитання.

А. Юн. Громадяни, не стійте, імпордне взуття закінчується

1. Які явища життя українського суспільства відображає карикатура? Чи були вони характерними для свого часу? Свою відповідь обґрунтуйте. (2 бали)

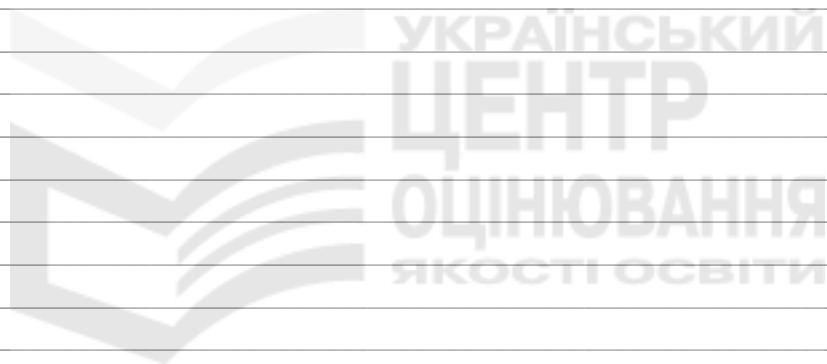
2. Чи вплинули на моральний клімат радянського суспільства ці явища? Свою відповідь обґрунтуйте. (2 бали)

3. Обслуговуванню якої черги надає перевагу продавець? Поясніть чому? (2 бали)

4. Що, крім грошей, треба було мати пересічній радянській людині, щоб купити імпортні товари? (2 бали)

5. Чим можна пояснити бажання радянських людей купувати саме імпортні товари? Чи у всіх громадян була така можливість? Поясніть чому? (2 бали)

ЧЕРНЕТКА

Кінець тестового зошита

ТЕСТ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ ЗОВНІШНЬОГО НЕЗАЛЕЖНОГО ОЦІНЮВАННЯ 2008 РОКУ

№	Зміст завдання, правильна відповідь, відповідність завдання програмі з історії України зовнішнього незалежного оцінювання 2008 р.	Відповідність завдання підручникам, посібникам, затвердженим Міністерством освіти і науки України
1	<p><i>Зміст завдання:</i> Які заняття людей були основою ведення привласнюючого господарства?</p> <p><i>Правильна відповідь:</i> мисливство, збиральництво, рибальство</p> <p><i>Відповідність програмі:</i> Заняття та початки духовного життя людини в епоху палеоліту й мезоліту</p>	<p>Лях Р., Темірова Н. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 7–8, 12.</p> <p>Власов В. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 7–14, 19.</p>
2	<p><i>Зміст завдання:</i> Чи правильне твердження?</p> <p>Проникнення сарматів в степи Північного Причорномор'я на межі III–II ст. до н. е. супроводжувалося витісненням скіфів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) у межиріччя Дону та Кубані; 2) у пониззя Дніпра та на Кримський півострів. <p><i>Правильна відповідь:</i> тільки 2-й варіант правильний</p> <p><i>Відповідність програмі:</i> Ранній залізний вік. Скіфи. Сармати</p>	<p>Лях Р., Темірова Н. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 25.</p> <p>Власов В. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 37–39.</p> <p>Атлас з історії України. 7 клас. – К.: ІПТ, 2002. – С. 4.</p>
3	<p><i>Зміст завдання:</i> Укажіть назви племінних об'єднань давніх слов'ян, які вживаються в працях візантійських і готських істориків:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) алани; 2) венеди; 3) роксолани; 4) анти; 5) склавини; 6) авари. <p><i>Правильна відповідь:</i> 2, 4, 5</p> <p><i>Відповідність програмі:</i> Перші писемні згадки про слов'ян</p>	<p>Лях Р., Темірова Н. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 42.</p> <p>Власов В. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 53–54.</p>
4	<p><i>Зміст завдання:</i> Чи стосуються події, описані літописцем, діяльності князя Святослава Ігоревича?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Хозари вийшли супроти нього з каганом, князем своїм. І зступилися війська битися, і сталася битва межі ними, і одолів він хозар і город їхній столицю Ітіль, і город Білу Вежу взяв. І ясів він переміг, і касогів, і прийшов до Києва». 2. «А було ж печенігів без числа. Виступив тоді він із города, приготував до бою дружину. Зійшлися вони на місці, де ото нині свята Софія стоїть, митрополія руська. І сталася січа люта, і ледве одолів він печенігів під вечір». <p><i>Правильна відповідь:</i> тільки 1-ша подія стосується</p> <p><i>Відповідність програмі:</i> Князь Святослав Ігоревич, його військові походи</p>	<p>Лях Р., Темірова Н. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 66–69.</p> <p>Власов В. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 90–94.</p>

5	<p><i>Зміст завдання:</i> Яку з указаних пам'яток давньоруської літератури було створено раніше за інші?</p> <p><i>Правильна відповідь:</i> «Слово про закон і благодать»</p> <p><i>Відповідність програмі:</i> Культура Київської Русі та Галицько-Волинської держави (література)</p>	<p>Лях Р., Темірова Н. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 138–139.</p> <p>Власов В. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 196–199.</p>
6	<p><i>Зміст завдання:</i> Чи правильне твердження?</p> <p>Сходження князя Володимира Всеволодовича Мономаха на київський стіл:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) стало реалізацією вотчинного права Всеволодовичів на Київ згідно з рішенням Любецького з'їзду князів; 2) відбулося на запрошення міського віча під час повстання киян 1113 року. <p><i>Правильна відповідь:</i> тільки 2-й варіант правильний</p> <p><i>Відповідність програмі:</i> Правління Ярославичів. З'їзд князів у Любечі. Володимир Мономах</p>	<p>Лях Р., Темірова Н. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 88–90.</p> <p>Власов В. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 132–133.</p>
7	<p><i>Зміст завдання:</i> Прочитайте уривок з історичного джерела та дайте відповідь на запитання.</p> <p><i>«...государ Ягайло, великий князь, з усіма своїми ще нехрещеними братами, ближніми, ...що проживають на його землях, жагуче бажає й просить прийняти їх у католицьку віру святої римської церкви... Нарешті, князь Ягайло обіцяє свої литовські й руські землі навек приєднати до королівства Польського».</i></p> <p>У якій угоді були зазначені ці умови?</p> <p><i>Правильна відповідь:</i> Кревській унії 1385 р.</p> <p><i>Відповідність програмі:</i> Кревська унія та її вплив на українські землі</p>	<p>Лях Р., Темірова Н. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 156–157.</p> <p>Власов В. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 232–233.</p>
8		<p>Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 11–13.</p> <p>Швидько Г. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 6–12.</p> <p>Атлас з історії України. 8 клас. – К.: ІПТ, 2002. – С. 2.</p>

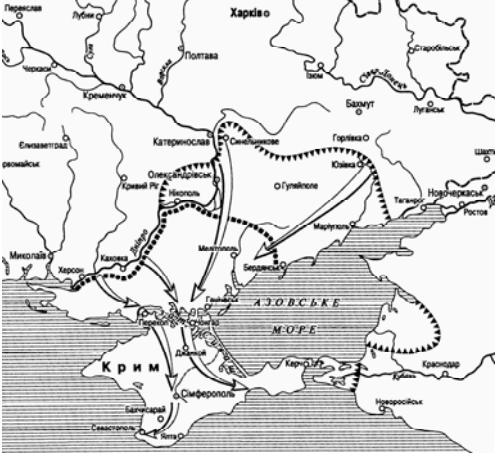
	<p><i>Зміст завдання:</i> Чи правильне твердження? На карті заштриховано територію:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) українських земель, які ввійшли до складу Польського королівства внаслідок укладення Люблінської унії 1569 р.; 2) української козацької держави – Гетьманщини – відповідно до умов Зборівського мирного договору 1649 р. <p><i>Правильна відповідь:</i> тільки 1-й варіант правильний <i>Відповідність програмі:</i> Люблінська унія та її вплив на українські землі</p>	
9	<p><i>Зміст завдання:</i> Укажіть прізвище діяча, з яким пов'язане відновлення в XVII ст. вищої православної церковної ієрархії в Речі Посполитій: <i>Правильна відповідь:</i> Й. Борецький <i>Відповідність програмі:</i> Становище греко-католицької та православної церков в першій половині XVII ст. Відновлення вищої православної ієрархії. Й. Борецький</p>	<p>Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2005. –С. 63. Швидько Г. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 1999. –С. 124–125.</p>
10	<p><i>Зміст завдання:</i> Укажіть українські книжки надруковані в другій половині XVI – першій половині XVII ст.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Пересопницьке Євангеліє; 2) «Граматики словенська» Л. Зизанія; 3) Острозька Біблія; 4) «Хроніка з літописців стародавніх» Ф. Софоновича; 5) «Історія Русів»; 6) «Ключ царства небесного» Г. Смотрицького; 7) «Лексикон славенороський» П. Беринди. <p><i>Правильна відповідь:</i> 2, 3, 6, 7 <i>Відповідність програмі:</i> Культура України в другій половині XVI – першій половині XVII ст. (література)</p>	<p>Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2005. –С. 73–75, 78. Швидько Г. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 1999. –С. 110–114.</p>
11	<p><i>Зміст завдання:</i> Упродовж якого періоду тривало козацько-селянське повстання під проводом С. Наливайка? <i>Правильна відповідь:</i> 1594–1596 рр. <i>Відповідність програмі:</i> Повстання К. Косинського та С. Наливайка</p>	<p>Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2005. –С. 31–33. Швидько Г. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 1999. –С. 61–63.</p>
12	<p><i>Зміст завдання:</i> «Ординацією Війська Запорозького реєстрового, що перебуває на службі Речі Посполитої» 1638 р. було передбачено: <i>Правильна відповідь:</i> зменшення козацького реєстру до 6 тис. чол., ліквідацію виборності козацької старшини, скасування козацького судочинства <i>Відповідність програмі:</i> Козацько-селянські повстання 1620-х – 1630-х рр.</p>	<p>Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2005. –С. 49. Швидько Г. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 1999. –С. 88.</p>

13	<p><i>Зміст завдання:</i> Який варіант заповнення пропусків у поданому нижче твердженні є правильним? «У жовтні 1656 р. переговори завершилися підписанням _____ між Річчю Посполитою та _____. Це викликало обурення _____. І він вступає у воєнний союз з Трансільванією та _____».</p> <p><i>Правильна відповідь:</i> Віленського перемир'я, Московською державою, гетьмана Б. Хмельницького, Швецією</p> <p><i>Відповідність програмі:</i> Віленське перемир'я. Воєнно-політичні події 1656–1657 рр.</p>	<p>Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2005. –С. 128–129. Швидько Г. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 1999. –С. 186–187.</p>
14	<p><i>Зміст завдання:</i> Прочитайте уривок історичного джерела та дайте відповідь на запитання. «...За кілька днів після приєднання козацького головнокомандувача графа Мазепи до шведів князь Менишков на чолі численного війська й артилерії пішов на Батурич, резиденцію гетьмана Мазепи... Здобувши місто силою, Менишков віддав усе живе мечу та вогню...» Коли відбулися описані події? <i>Правильна відповідь:</i> перша половина XVIII ст.</p> <p><i>Відповідність програмі:</i> Українсько-шведський союз у роки Північної війни</p>	<p>Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2005. –С. 194–195. Швидько Г. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 1999. –С. 245–246.</p>
15	<p><i>Зміст завдання:</i> Чи правильне твердження? У квітні 1722 р. Петро I своїм указом: 1) ліквідував посаду гетьмана, а для управління Гетьманщиною створив Малоросійський приказ на чолі з П. Рум'янцевим; 2) створив Малоросійську колегію для нагляду за виборами гетьмана П. Полуботка. <i>Правильна відповідь:</i> обидва варіанти не правильні</p> <p><i>Відповідність програмі:</i> Обмеження Петром I автономії Гетьманщини. Перша Малоросійська колегія. П. Полуботок</p>	<p>Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2005. –С. 211. Швидько Г. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 1999. –С. 263–265.</p>
16	<p><i>Зміст завдання:</i> Який з поданих нижче історико-літературних творів не належить до козацьких літописів? <i>Правильна відповідь:</i> «Хроніка з літописців стародавніх» Ф. Софоновича</p> <p><i>Відповідність програмі:</i> Українська культура в другій половині XVII – XVIII ст. (література)</p>	<p>Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2005. –С. 231–232. Реєнт О., Малій О. Історія України: Посібник для 9-го класу. К.: Генеза, 2003. – С. 27.</p>
17	<p><i>Зміст завдання:</i> У 1768 р. Коліївщиною були охоплені райони: <i>Правильна відповідь:</i> Правобережної України</p> <p><i>Відповідність програмі:</i> Економічний і суспільний розвиток Правобережної України наприкінці XVII – наприкінці XVIII ст. Гайдамацький рух. Коліївщина</p>	<p>Швидько Г. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 1999. –С. 305–307. Турченко Ф., Марокко В. Історія України: Підручник для 9-го класу. К.: Генеза, 2005. – С. 6–7. Реєнт О., Малій О. Історія України: Посібник для 9-го класу. К.: Генеза, 2003. – С. 6–8.</p>

18	<p><i>Зміст завдання:</i> Прочитайте уривок з історичного джерела та дайте відповідь на запитання. <i>«Бувають в історії народів дати, які немовби розривають надвоє їхнє життя й кладуть межу високу посеред рівного шляху історичних подій... Ми маємо таку історичну дату – це... рік 1798-й. Того року прилетіла перша ластівка українського національного відроджен- ня – невеличка книжка, од якої початок нового українського письменства рахуємо...»</i> Про який твір йдеться? <i>Правильна відповідь:</i> «Енеїда» І. Котляревського <i>Відповідність програмі:</i> Українська культура в другій половині XVII – XVIII ст. (література)</p>	<p>Турченко Ф., Марокко В. Історія України: Підруч- ник для 9-го класу. К.: Генеза, 2005. – С. 108. Реєнт О., Малій О. Історія України: Посібник для 9- го класу. К.: Генеза, 2003. – С. 44, 106–107.</p>
19	<p><i>Зміст завдання:</i> Які з наведених подій відбулися впродовж першої половини XIX ст.? 1) заснування Кирило-Мефодіївського братства; 2) реформи Марії-Терезії та Йосифа II в Австрійській імперії; 3) видання «Руською трійцею» альманаху «Русалка Дністровая»; 4) спорудження залізниці від Балти до Одеси; 5) утворення «Товариства об'єднаних слов'ян»; 6) скасування панщини на західноукраїнських землях; 7) впровадження на Наддніпрянській Україні єдиної системи початкової освіти. <i>Правильна відповідь:</i> 1, 3, 5, 6 <i>Відповідність програмі:</i> Україна в програмних документах декабристів. Кирило-Мефодіївське братство. Демократично-просвітницький гурток «Руська трійця». Альманах «Русалка Дністро- вая». Скасування кріпосницької залежності селян і панщини в Західній Україні</p>	<p>Турченко Ф., Марокко В. Історія України: Підруч- ник для 9-го класу. К.: Генеза, 2005. – С. 68–69, 74– 75, 91–92, 95. Реєнт О., Малій О. Історія України: Посібник для 9- го класу. К.: Генеза, 2003. – С. 61, 66, 88–90, 92.</p>
20	<p><i>Зміст завдання:</i> Яке з поданих нижче тверджень є правильним? <i>Правильна відповідь:</i> У травні 1848 р. українці Галичини створюють у Львові власний орган – Головну руську раду на противагу польській Центральній раді народів <i>Відповідність програмі:</i> Український національно-визвольний рух на західноукраїнських зем- лях під час революції 1848–1849 рр.</p>	<p>Турченко Ф., Марокко В. Історія України: Підруч- ник для 9-го класу. К.: Генеза, 2005. – С. 96–97. Реєнт О., Малій О. Історія України: Посібник для 9- го класу. К.: Генеза, 2003. – С. 92–93.</p>
21	<p><i>Зміст завдання:</i> 1863 р. та 1876 р. в історії України пов'язані із: <i>Правильна відповідь:</i> забороною друкування та завезення з-за кордону книг україн- ською мовою <i>Відповідність програмі:</i> Національна політика російського царизму щодо України в другій половині XIX ст.</p>	<p>Турченко Ф., Марокко В. Історія України: Підруч- ник для 9-го класу. К.: Генеза, 2005. – С. 180–181, 185–186. Реєнт О., Малій О. Історія України: Посібник для 9- го класу. К.: Генеза, 2003. – С. 138–139.</p>
22	<p><i>Зміст завдання:</i> Який варіант заповнення пропусків у поданому нижче твердженні є правильним? <i>«Напівлегальні об'єднання української інтелігенції – _____ – відновили свою діяльність у _____ роках XIX ст. Найбільше об'єднання того часу _____. У 1897 р. за ініціа- тиви _____ було засновано Загальноукраїнську безпартійну організацію».</i> <i>Правильна відповідь:</i> громади, 70-х, Київська громада, В. Антоновича <i>Відповідність програмі:</i> Український громадський рух наприкінці 1870-х – у 1890-х рр.</p>	<p>Турченко Ф., Марокко В. Історія України: Підруч- ник для 9-го класу. К.: Генеза, 2005. – С. 184–185. Реєнт О., Малій О. Історія України: Посібник для 9- го класу. К.: Генеза, 2003. – С. 140–142.</p>

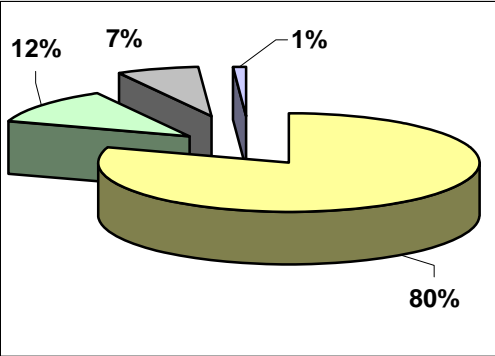
<p>23</p>	<p><i>Зміст завдання:</i> На карті заштриховано районну спеціалізацію наприкінці XIX – на початку XX ст.:</p> <p><i>Правильна відповідь:</i> товарного бурякового виробництва <i>Відповідність програмі:</i> Економічний розвиток Наддніпрянської України в 1860-х – 1890-х рр. Економічний розвиток Наддніпрянської України на початку XX ст.</p>	<p>Турченко Ф., Марокко В. Історія України: Підручник для 9-го класу. К.: Генеза, 2005. – С. 246. Реєнт О., Малій О. Історія України: Посібник для 9-го класу. К.: Генеза, 2003. – С. 132–135. Атлас з історії України. 9 клас. – К.: ПТТ, 2002. – С. 10.</p>
<p>24</p>	<p><i>Зміст завдання:</i> Прочитайте уривок з історичного джерела та дайте відповідь на запитання. «На початку XX ст. на оперних сценах світу царювали четверо чоловіків – Баттістіні, Карузо, Тітто Руффо, Шаляпін. І лише одна жінка спромоглася сягнути їхніх висот і стати врівень з ними. Найвимогливіші критики світу називали її «Незабутньою Аїдою», «Найчарівнішою Чіо-Чіо-Сан», «Вражаючою Валькірією». Про якого митця йдеться? <i>Правильна відповідь:</i> С. Крушельницьку <i>Відповідність програмі:</i> Культура України в другій половині XIX – на початку XX ст. (мистецтво)</p>	<p>Турченко Ф., Марокко В. Історія України: Підручник для 9-го класу. К.: Генеза, 2005. – С. 330. Реєнт О., Малій О. Історія України: Посібник для 9-го класу. К.: Генеза, 2003. – С. 213.</p>
<p>25</p>	<p><i>Зміст завдання:</i> Яким було ставлення російської влади до українського національного руху на Наддніпрянській Україні під час Першої світової війни? <i>Правильна відповідь:</i> посилювала репресії проти нього <i>Відповідність програмі:</i> Ставлення до війни на Наддніпрянській Україні. Воєнні дії на території України в 1915–1917 рр. Назрівання економічної та політичної кризи в Російській та Австро-Угорській імперіях під час Першої світової війни</p>	<p>Турченко Ф. Новітня історія України. Частина перша. 1917–1939. 10 клас. К.: Генеза, 2002. – С. 27–30. Кульчицький С., Шаповал Ю. Історія України (1914–1939): Підручник для 10-го класу. К.: Генеза, 2003. – С. 18–27. Гупан Н. М., Пометун О. І. Новітня історія України: 1914–1939: 10 кл.: Навч. посіб. – К.: А.С.К., 2003. – С. 20–29.</p>

26	<p><i>Зміст завдання:</i> Які документи, цитовані нижче, були оприлюднені у липні–серпні 1917 р.?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <i>«На час до вирішення справи... Установчими Зборами по справах місцевого врядування Україною вищим органом Тимчасового уряду є Генеральний Секретаріат, котрого призначає ...уряд по пропозиціям Центральної Ради»;</i> 2) <i>«Неможливо одночасно визнавати право на самовизначення і водночас робити грубий замах на це право, накадаючи свої форми політичного ладу, як це робить Рада Народних Комісарів Великоросії щодо Народної Української Республіки»;</i> 3) <i>«...визнаючи, що доля всіх народів Росії міцно зв'язана..., ми рішуче ставимось проти замірів самовільного здійснення автономії України до Всеросійського Учредительного Зібрання»;</i> 4) <i>«У Петрограді зчинилися криваві події... Частина людності Петрограда за приводом більшовиків повстала озброєно проти Тимчасового правительства і хоче накинути свою волю всій Російській республіці»;</i> 5) <i>«Хай буде Україна вільною. Не oddіляючись від всієї Росії, не розриваючи з державою Російською, хай народ український на своїй землі має право сам порядкувати своїм життям».</i> <p><i>Правильна відповідь: 1, 3</i> <i>Відповідність програмі:</i> II Універсал Центральної Ради</p>	<p>Турченко Ф. Новітня історія України. Частина перша. 1917–1939. 10 клас. К.: Генеза, 2002. – С. 58–63. Кульчицький С., Шаповал Ю. Історія України (1914–1939): Підручник для 10-го класу. К.: Генеза, 2003. – С. 46–49. Гупан Н. М., Пометун О. І. Новітня історія України: 1914–1939: 10 кл.: Навч. посіб. – К.: А.С.К., 2003. – С. 50–53.</p>
27	<p><i>Зміст завдання:</i> Листопад 1917 р. – квітень 1918 р., листопад 1918 р. – листопад 1920 р. – це періоди:</p> <p><i>Правильна відповідь: існування Української Народної Республіки за часів Центральної Ради та Директорії</i> <i>Відповідність програмі:</i> Українська революція (1917–1918). Україна в боротьбі за збереження державної незалежності (1918–1920)</p>	<p>Турченко Ф. Новітня історія України. Частина перша. 1917–1939. 10 клас. К.: Генеза, 2002. – С. 74, 110–111, 123–134, 182. Кульчицький С., Шаповал Ю. Історія України (1914–1939): Підручник для 10-го класу. К.: Генеза, 2003. – С. 55, 80–82, 94, 153. Гупан Н. М., Пометун О. І. Новітня історія України: 1914–1939: 10 кл.: Навч. посіб. – К.: А.С.К., 2003. – С. 63–64, 90–91, 106–107, 169–171.</p>
28	<p><i>Зміст завдання:</i> Чи правильне твердження?</p> <p>Восени 1918 р. на Катеринославщині діяли повстанські загони Н. Махна проти:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) гетьманських військ, німецьких та австрійських окупаційних військ; 2) військ Директорії УНР та наступаючих частин Червоної й Добровольчої армій. <p><i>Правильна відповідь: тільки 1-й варіант правильний</i> <i>Відповідність програмі:</i> Боротьба проти німецько-австрійської окупації та політичного режиму гетьмана П. Скоропадського</p>	<p>Турченко Ф. Новітня історія України. Частина перша. 1917–1939. 10 клас. К.: Генеза, 2002. – С. 120. Кульчицький С., Шаповал Ю. Історія України (1914–1939): Підручник для 10-го класу. К.: Генеза, 2003. – С. 90. Гупан Н. М., Пометун О. І. Новітня історія України: 1914–1939: 10 кл.: Навч. посіб. – К.: А.С.К., 2003. – С. 101–103.</p>

<p>29</p>	<p><i>Зміст завдання:</i> Перебіг яких подій відображено на карті?</p> <p><i>Правильна відповідь:</i> контрнаступу Червоної Армії та розгрому військ генерала П. Врангеля на Півдні України та в Криму в 1920 р. <i>Відповідність програмі:</i> Розгром військ Врангеля</p>	<p>Турченко Ф. Новітня історія України. Частина перша. 1917–1939. 10 клас. К.: Генеза, 2002. – С. 185–188. Кульчицький С., Шаповал Ю. Історія України (1914–1939): Підручник для 10-го класу. К.: Генеза, 2003. – С. 150–153. Гупан Н. М., Пометун О. І. Новітня історія України: 1914–1939: 10 кл.: Навч. посіб. – К.: А.С.К., 2003. – С. 164, 173–175. Атлас з історії України. 9 клас. – К.: ППТ, 2002. – С. 10.</p>
<p>30</p>	<p><i>Зміст завдання:</i> У яких містах у жовтні 1918 р. було створено два українських державних університети? <i>Правильна відповідь:</i> Кам'янець-Подільській, Київ <i>Відповідність програмі:</i> Національно-культурна політика уряду гетьмана П. Скоропадського</p>	<p>Турченко Ф. Новітня історія України. Частина перша. 1917–1939. 10 клас. К.: Генеза, 2002. – С. 195. Кульчицький С., Шаповал Ю. Історія України (1914–1939): Підручник для 10-го класу. К.: Генеза, 2003. – С. 156. Гупан Н. М., Пометун О. І. Новітня історія України: 1914–1939: 10 кл.: Навч. посіб. – К.: А.С.К., 2003. – С. 182.</p>
<p>31</p>	<p><i>Зміст завдання:</i> Які з наведених подій відбулися в період нової економічної політики?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) відновлення діяльності університетів у Харкові, Києві, Одесі та Дніпропетровську; 2) заснування М. Хвильовим Вільної академії пролетарської літератури (ВАПЛІТЕ); 3) створення Державної української мандрівної капели (ДУМКА); 4) організація в Києві театру «Березиль» на чолі з Л. Курбасом; 5) заснування в м. Києві Української академії наук; 6) утворення Української автокефальної православної церкви (УАПЦ); 7) заснування товариства «Геть неписемність!». <p><i>Правильна відповідь:</i> 2, 4, 6, 7 <i>Відповідність програмі:</i> Культура в Українській СРР у роки непу (освіта, література, наука, мистецтво). Релігійне життя в Українській СРР у роки непу</p>	<p>Турченко Ф. Новітня історія України. Частина перша. 1917–1939. 10 клас. К.: Генеза, 2002. – С. 243–251. Кульчицький С., Шаповал Ю. Історія України (1914–1939): Підручник для 10-го класу. К.: Генеза, 2003. – С. 199–204. Гупан Н. М., Пометун О. І. Новітня історія України: 1914–1939: 10 кл.: Навч. посіб. – К.: А.С.К., 2003. – С. 223–231.</p>

32	<p><i>Зміст завдання:</i> Чи відображають подані нижче уривки з історичних джерел окремі аспекти життя українського суспільства 1920-х років?</p> <p>1. <i>«До одноосібників, які... саботують хлібозаготівлі, негайно застосувати репресії... До одноосібників, що... не виконують плану... та про яких... відомо, що продавали хліб за спекулятивними цінами на ринку... застосувати штраф...»</i></p> <p>2. <i>«...при перших же ознаках протидії збиранню продподатку негайно вживати... заходів примусового характеру, вводячи в села військові частини, ...спрямовувати туди виїзні сесії ревтрибуналів [революційних трибуналів]».</i></p> <p>Правильна відповідь: тільки 2-й уривок відображає</p> <p><i>Відповідність програмі:</i> Неп і особливості його впровадження в Україні. Економічний розвиток УСРР у період непу</p>	<p>Турченко Ф. Новітня історія України. Частина перша. 1917–1939. 10 клас. К.: Генеза, 2002. – С. 217–218, 235–238.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Історія України (1914–1939): Підручник для 10-го класу. К.: Генеза, 2003. – С. 176–177, 181–182.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І. Новітня історія України: 1914–1939: 10 кл.: Навч. посіб. – К.: А.С.К., 2003. – С. 202–205.</p>
33	<p><i>Зміст завдання:</i> Яке з поданих понять є зайвим в цьому логічному ланцюжку: «Союз визволення України», «Шахтинська справа», «Спілка визволення України», «Український національний центр»?</p> <p>Правильна відповідь: «Союз визволення України»</p> <p><i>Відповідність програмі:</i> Масові репресії та політичні судові процеси в Українській РСР наприкінці 1920-х – у 1930-х рр.</p>	<p>Турченко Ф. Новітня історія України. Частина перша. 1917–1939. 10 клас. К.: Генеза, 2002. – С. 257–258, 293–294.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Історія України (1914–1939): Підручник для 10-го класу. К.: Генеза, 2003. – С. 214–215, 258–259.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І. Новітня історія України: 1914–1939: 10 кл.: Навч. посіб. – К.: А.С.К., 2003. – С. 260–262.</p>
34	<p><i>Зміст завдання:</i> Конституція Української РСР 1937 р. законодавчо закріплювала:</p> <p>Правильна відповідь: перемогу соціалізму та побудову основ соціалістичного суспільства</p> <p><i>Відповідність програмі:</i> Конституція Української РСР 1937 р.</p>	<p>Турченко Ф. Новітня історія України. Частина перша. 1917–1939. 10 клас. К.: Генеза, 2002. – С. 289–290.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Історія України (1914–1939): Підручник для 10-го класу. К.: Генеза, 2003. – С. 250–251.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І. Новітня історія України: 1914–1939: 10 кл.: Навч. посіб. – К.: А.С.К., 2003. – С. 258–260.</p>
35	<p><i>Зміст завдання:</i> Який варіант заповнення пропусків у поданому нижче твердженні є правильним?</p> <p><i>«У _____ році Рада послів _____ в Парижі надала Польщі всі юридичні права на володіння _____. Рада офіційно визнала східні кордони Польської держави, встановлені _____».</i></p> <p>Правильна відповідь: 1923, Антанти, Східною Галичиною, Ризьким договором</p> <p><i>Відповідність програмі:</i> Політичне становище українських земель у складі Польщі в 1920-х – 1930-х рр.</p>	<p>Турченко Ф. Новітня історія України. Частина перша. 1917–1939. 10 клас. К.: Генеза, 2002. – С. 316.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Історія України (1914–1939): Підручник для 10-го класу. К.: Генеза, 2003. – С. 272.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І. Новітня історія України: 1914–1939: 10 кл.: Навч. посіб. – К.: А.С.К., 2003. – С. 279–280.</p>

36	<p><i>Зміст завдання:</i> Прочитайте уривок історичного джерела та дайте відповідь на запитання. «Уряд СРСР та Німецький Уряд після розпаду колишньої Польської держави розглядають ...як своє завдання відновити мир... на цій території... З цією метою вони дійшли згоди в наступному: ...Уряд СРСР та Німецький Уряд встановлює в якості кордону... на території колишньої Польської держави лінію, яка нанесена на додану до цього карту та більш докладно буде описана в додатковому протоколі».</p> <p>Коли було укладено цей документ? <i>Правильна відповідь:</i> 28 вересня 1939 р. <i>Відповідність програмі:</i> Радянсько-німецькі договори 1939 р. і західноукраїнські землі</p>	<p>Турченко Ф., Панченко П., Тимченко С. Новітня історія України. (1939– початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2006. – С. 4–5. Кульчицький С., Шаповал Ю. Новітня історія України (1939–2001): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2005. – С. 9. Гупан Н. М., Пометун О. І., Фрейман Г. О. Новітня історія України: Підручник для 11-го кл. – К.: А.С.К., 2007. – С. 10.</p>
37	<p><i>Зміст завдання:</i> Чи правильне твердження? Економіка СРСР часів Великої Вітчизняної війни: 1) базувалася на праці евакуйованих та місцевих жителів східних районів; 2) залучала трудові ресурси сотень тисяч в'язнів ГУЛАГу.</p> <p><i>Правильна відповідь:</i> обидва варіанти правильні <i>Відповідність програмі:</i> Україна в роки Другої світової та Великої Вітчизняної воєн (1939–1945)</p>	<p>Турченко Ф., Панченко П., Тимченко С. Новітня історія України. (1939– початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2006. – С. 37–39. Гупан Н. М., Пометун О. І., Фрейман Г. О. Новітня історія України: Підручник для 11-го кл. – К.: А.С.К., 2007. – С. 48–51.</p>
38	<p><i>Зміст завдання:</i> На карті позначено лінію фронту часів Великої Вітчизняної війни станом на:</p> <p><i>Правильна відповідь:</i> березень 1943 р. <i>Відповідність програмі:</i> Визволення Лівобережної України від окупантів</p>	<p>Турченко Ф., Панченко П., Тимченко С. Новітня історія України. (1939– початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2006. – С. 31–32. Кульчицький С., Шаповал Ю. Новітня історія України (1939–2001): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2005. – С. 39–44. Гупан Н. М., Пометун О. І., Фрейман Г. О. Новітня історія України: Підручник для 11-го кл. – К.: А.С.К., 2007. – С. 40–43. Атлас. Новітня історія (1939–2002 рр.). 11 клас. – К.: ППТ, 2002. – С. 3.</p>

39	<p><i>Зміст завдання:</i> Хронологічні рамки якого явища історії України є зайвими в цьому логічному ланцюжку: 1921–1923 рр., 1932–1933 рр., 1941–1945 рр., 1946–1947 рр.?</p> <p><i>Правильна відповідь:</i> 1941–1945 рр.</p> <p><i>Відповідність програмі:</i> Голод 1921–1923 рр. Голодомор 1932–1933 рр. Економічний розвиток України в 1945 – на початку 1950-х рр. Голод 1946–1947 рр.</p>	<p>Турченко Ф., Панченко П., Тимченко С. Новітня історія України. (1939– початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2006. – С. 86–89.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Новітня історія України (1939–2001): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2005. – С. 79–83.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І., Фрейман Г. О. Новітня історія України: Підручник для 11-го кл. – К.: А.С.К., 2007. – С. 90–94.</p>
40	<p><i>Зміст завдання:</i> Спираючись на діаграму, визначте домінуючу за рівнем капіталовкладень галузь народного господарства УРСР у роки післявоєнної відбудови:</p> <p><i>Правильна відповідь:</i> важка промисловість</p> <p><i>Відповідність програмі:</i> Економічний розвиток України в 1945 – на початку 1950-х рр.</p>	<p>Турченко Ф., Панченко П., Тимченко С. Новітня історія України. (1939– початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2006. – С. 80–85.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Новітня історія України (1939–2001): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2005. – С. 70–75.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І., Фрейман Г. О. Новітня історія України: Підручник для 11-го кл. – К.: А.С.К., 2007. – С. 85–88.</p>
41	<p><i>Зміст завдання:</i> Укажіть перелік ключових термінів і понять, які використовуються для характеристики процесу радянзації західних областей України після Другої світової війни:</p> <p><i>Правильна відповідь:</i> індустріалізація, колективізація, «культурна революція», депортація, репресії</p> <p><i>Відповідність програмі:</i> Економічні та суспільні зміни в західних областях України в 1945 – на початку 1950-х рр.</p>	<p>Турченко Ф., Панченко П., Тимченко С. Новітня історія України. (1939– початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2006. – С. 93–96, 112.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Новітня історія України (1939–2001): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2005. – С. 84–91.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І., Фрейман Г. О. Новітня історія України: Підручник для 11-го кл. – К.: А.С.К., 2007. – С. 96–101.</p>

42	<p><i>Зміст завдання:</i> Яке з поданих нижче тверджень є правильним? <i>Правильна відповідь:</i> В УРСР до кінця 1959 р. реабілітували 58% загальної кількості засуджених, при цьому реабілітації не підлягали жертви політичних репресій до 1 грудня 1934 р. <i>Відповідність програмі:</i> Пом'якшення політичного режиму в Україні в середині 1950-х – на початку 1960-х рр. Суспільно-політичне життя в Україні в середині 1950-х – середині 1960-х рр.</p>	<p>Турченко Ф., Панченко П., Тимченко С. Новітня історія України. (1939– початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2006. – С. 124–127. Кульчицький С., Шаповал Ю. Новітня історія України (1939–2001): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2005. – С. 115–120. Гупан Н. М., Пометун О. І., Фрейман Г. О. Новітня історія України: Підручник для 11-го кл. – К.: А.С.К., 2007. – С. 129–133.</p>
43	<p><i>Зміст завдання:</i> Децентралізація управління промисловістю в другій половині 1950-х рр. відбулася внаслідок: <i>Правильна відповідь:</i> упровадження системи рад народного господарства (раднаргоспів) <i>Відповідність програмі:</i> Економічні реформи в Україні в другій половині 1950-х – першій половині 1960-х рр. та їхні наслідки</p>	<p>Турченко Ф., Панченко П., Тимченко С. Новітня історія України. (1939– початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2006. – С. 133–134, 139–140. Кульчицький С., Шаповал Ю. Новітня історія України (1939–2001): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2005. – С. 128–130. Гупан Н. М., Пометун О. І., Фрейман Г. О. Новітня історія України: Підручник для 11-го кл. – К.: А.С.К., 2007. – С. 136–137.</p>
44	<p><i>Зміст завдання:</i> У яких роках в українській науці відбулися описані нижче зрушення? <i>«В Інституті надтвердих матеріалів виготовлено перші штучні алмази, у Фізико-технічному інституті побудовано найбільший у світі на той час прискорювач електронів, в Інституті фізики розгорнулися дослідження в галузі фізики атомного ядра завдяки уведенню в дію ядерного реактора».</i> <i>Правильна відповідь:</i> 1960-х рр. <i>Відповідність програмі:</i> Культура України (освіта, наука, література, мистецтво) в другій половині 1950-х – першій половині 1960-х рр.</p>	<p>Турченко Ф., Панченко П., Тимченко С. Новітня історія України. (1939– початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2006. – С. 149–150. Кульчицький С., Шаповал Ю. Новітня історія України (1939–2001): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2005. – С. 155. Гупан Н. М., Пометун О. І., Фрейман Г. О. Новітня історія України: Підручник для 11-го кл. – К.: А.С.К., 2007. – С. 152–153.</p>

45	<p><i>Зміст завдання:</i> Укажіть прізвища «шістдесятників» в українській літературі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) О. Гончар; 2) В. Симоненко; 3) А. Малишко; 4) Л. Костенко; 5) А. Горська; 6) І. Драч; 7) І. Світличний. <p><i>Правильна відповідь:</i> 2, 4, 6, 7</p> <p><i>Відповідність програмі:</i> «Шістдесятники» та зародження дисидентського руху</p>	<p>Турченко Ф., Панченко П., Тимченко С. Новітня історія України. (1939– початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2006. – С. 151–153.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Новітня історія України (1939–2001): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2005. – С. 156–158.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І., Фрейман Г. О. Новітня історія України: Підручник для 11-го кл. – К.: А.С.К., 2007. – С. 153–158.</p>
46	<p><i>Зміст завдання:</i> Прочитайте уривок зі спогадів режисера Ю. Ілленка та дайте відповідь на запитання.</p> <p><i>«Увечері 4 вересня 1965 року у кінотеатрі «Україна» зібралася вся еліта Києва. Фільм був розкручений... тому його й використали організатори акції протесту. ...Із зали піднімається _____ з букетом. Говорить теплі слова, вручає квіти, раптом повертається і звертається до зали: «Почалися арешти, повторюється 37-й рік...» ...Вскакує _____ і кричить українською крізь гул запусненої чекістами сирени: «Хто проти тиранії – встаньте!»</i></p> <p>Прізвища яких громадських діячів пропущено в уривку?</p> <p><i>Правильна відповідь:</i> І. Дзюба, В. Стус</p> <p><i>Відповідність програмі:</i> Опозиційний рух в Україні в середині 1960-х – на початку 1980-х рр.</p>	<p>Турченко Ф., Панченко П., Тимченко С. Новітня історія України. (1939– початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2006. – С. 190.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Новітня історія України (1939–2001): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2005. – С. 194–195.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І., Фрейман Г. О. Новітня історія України: Підручник для 11-го кл. – К.: А.С.К., 2007. – С. 192–195.</p>
47	<p><i>Зміст завдання:</i> Чи правильне твердження?</p> <p>Піднесення опозиційного руху в Україні в другій половині 1960-х – на початку 1970-х рр. було передусім спричинено:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) подіями в Чехословаччині, які отримали назву «Празька весна»; 2) інтервенцією СРСР в Афганістан та згоранням міжнародної політики «розрядки». <p><i>Правильна відповідь:</i> обидва варіанти не правильні</p> <p><i>Відповідність програмі:</i> Опозиційний рух в Україні в середині 1960-х – на початку 1980-х рр.</p>	<p>Турченко Ф., Панченко П., Тимченко С. Новітня історія України. (1939– початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2006. – С. 190.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Новітня історія України (1939–2001): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2005. – С. 194.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І., Фрейман Г. О. Новітня історія України: Підручник для 11-го кл. – К.: А.С.К., 2007. – С. 192.</p>
48	<p><i>Зміст завдання:</i> У якому році в СРСР, завдяки активності церкви та віруючих, відбулося святкування тисячоліття хрещення Русі?</p> <p><i>Правильна відповідь:</i> 1988 р.</p> <p><i>Відповідність програмі:</i> Активізація національного руху в Україні. Початок релігійного відродження</p>	<p>Турченко Ф., Панченко П., Тимченко С. Новітня історія України. (1939– початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2006. – С. 238–240.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Новітня історія України (1939–2001): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2005. – С. 230–231.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І., Фрейман Г. О. Новітня історія України: Підручник для 11-го кл. – К.: А.С.К., 2007. – С. 324.</p>

49	<p><i>Зміст завдання:</i> Які обставини спричинили появу цитованої нижче постанови? <i>«Розглянувши висновки Тимчасової комісії Президії Верховної Ради України по перевірці діяльності... посадових осіб органів влади, управління, громадських об'єднань... Президія Верховної Ради України постановляє: 1. Відповідно до частини другої статті 7 та керуючись пунктом 6 статті 106 Конституції України, заборонити діяльність Компартії України».</i> <i>Правильна відповідь:</i> підтримка керівництвом Компартії України спроби державного перевороту 19–21 серпня 1991 р. та сприяння його здійсненню в Україні <i>Відповідність програмі:</i> Спроба державного перевороту в СРСР і Україна</p>	<p>Турченко Ф., Панченко П., Тимченко С. Новітня історія України. (1939– початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2006. – С. 263–267. Кульчицький С., Шаповал Ю. Новітня історія України (1939–2001): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2005. – С. 247–248. Гупан Н. М., Пометун О. І., Фрейман Г. О. Новітня історія України: Підручник для 11-го кл. – К.: А.С.К., 2007. – С. 257–261.</p>															
50	<p><i>Зміст завдання:</i> Назва якого державного органу пропущена в цитованому нижче документі? <i>«...контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина та захист прав кожного на території України і межах її юрисдикції здійснює Уповноважений _____ з прав людини, який в своїй діяльності керується Конституцією України, законами України, чинними міжнародними договорами...»</i> <i>Правильна відповідь:</i> Верховна Рада України <i>Відповідність програмі:</i> Державотворчі процеси в Україні 1991–2007 рр.</p>	<p>Турченко Ф., Панченко П., Тимченко С. Новітня історія України. (1939– початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2006. – С. 277–365. Кульчицький С., Шаповал Ю. Новітня історія України (1939–2001): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2005. – С. 254–304. Гупан Н. М., Пометун О. І., Фрейман Г. О. Новітня історія України: Підручник для 11-го кл. – К.: А.С.К., 2007. – С. 285–304.</p>															
51	<p><i>Зміст завдання:</i> Установіть відповідність між заходами та діячами, причетними до них.</p> <table border="0" data-bbox="181 938 1429 1117"> <tr> <td data-bbox="181 938 952 1002">1 створення перших осередків центральної князівської влади на місцях – «погостів»;</td> <td data-bbox="952 938 996 1002">А</td> <td data-bbox="996 938 1429 1002">князь Данило Галицький;</td> </tr> <tr> <td data-bbox="181 1002 952 1042">2 запровадження християнства як державної релігії;</td> <td data-bbox="952 1002 996 1042">Б</td> <td data-bbox="996 1002 1429 1042">князь Володимир Мономах;</td> </tr> <tr> <td data-bbox="181 1042 952 1082">3 укладення першої писаної збірки руських законів;</td> <td data-bbox="952 1042 996 1082">В</td> <td data-bbox="996 1042 1429 1082">княгиня Ольга;</td> </tr> <tr> <td data-bbox="181 1082 952 1117">4 організація з'їзду князів в Любечі.</td> <td data-bbox="952 1082 996 1117">Г</td> <td data-bbox="996 1082 1429 1117">князь Ярослав Мудрий;</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="952 1117 996 1157">Д</td> <td data-bbox="996 1117 1429 1157">князь Володимир Великий.</td> </tr> </table> <p><i>Правильна відповідь:</i> 1–В, 2–Д, 3–Г, 4–Б <i>Відповідність програмі:</i> Княгиня Ольга, її внутрішньополітичні реформи. Князювання Володимира Святославича. Запровадження християнства як державної релігії, його значення. Князювання Ярослава Мудрого. «Руська правда». З'їзд князів у Любечі. Володимир Мономах</p>	1 створення перших осередків центральної князівської влади на місцях – «погостів»;	А	князь Данило Галицький;	2 запровадження християнства як державної релігії;	Б	князь Володимир Мономах;	3 укладення першої писаної збірки руських законів;	В	княгиня Ольга;	4 організація з'їзду князів в Любечі.	Г	князь Ярослав Мудрий;		Д	князь Володимир Великий.	<p>Лях Р., Темірова Н. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2003. – С. 65, 74–76, 80–81, 88. Власов В. Історія України: Підручник для 7-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 87–88, 100–102, 115–116, 132.</p>
1 створення перших осередків центральної князівської влади на місцях – «погостів»;	А	князь Данило Галицький;															
2 запровадження християнства як державної релігії;	Б	князь Володимир Мономах;															
3 укладення першої писаної збірки руських законів;	В	княгиня Ольга;															
4 організація з'їзду князів в Любечі.	Г	князь Ярослав Мудрий;															
	Д	князь Володимир Великий.															

52	<p><i>Зміст завдання:</i> Установіть відповідність між подіями та роками.</p> <table border="0"> <tr> <td>1</td> <td>видання Ш. Фіолем у Кракові кирилицею «Часослова», «Октоїха»;</td> <td>А</td> <td>1574 р.;</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>створення Пересопницького Євангелія;</td> <td>Б</td> <td>1674р.;</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>видання І. Федоровим у Львові «Апостола» та «Букваря»;</td> <td>В</td> <td>1556–1561 pp.;</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>перше видання друкарнею Києво-Печерської лаври «Синопису».</td> <td>Г</td> <td>1581 р.;</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Д</td> <td>1491 р.</td> </tr> </table> <p><i>Правильна відповідь: 1–Д, 2–В, 3–А, 4–Б</i></p> <p><i>Відповідність програмі:</i> Українська культура в другій половині XIV – першій половині XVI ст. Культура України в другій половині XVI – першій половині XVII ст. Українська культура в другій половині XVII – XVIII ст.</p>	1	видання Ш. Фіолем у Кракові кирилицею «Часослова», «Октоїха»;	А	1574 р.;	2	створення Пересопницького Євангелія;	Б	1674р.;	3	видання І. Федоровим у Львові «Апостола» та «Букваря»;	В	1556–1561 pp.;	4	перше видання друкарнею Києво-Печерської лаври «Синопису».	Г	1581 р.;			Д	1491 р.	<p>Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2005. –С. 54–55, 70, 73, 232.</p> <p>Швидько Г. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 1999. –С. 109–111, 326.</p>
1	видання Ш. Фіолем у Кракові кирилицею «Часослова», «Октоїха»;	А	1574 р.;																			
2	створення Пересопницького Євангелія;	Б	1674р.;																			
3	видання І. Федоровим у Львові «Апостола» та «Букваря»;	В	1556–1561 pp.;																			
4	перше видання друкарнею Києво-Печерської лаври «Синопису».	Г	1581 р.;																			
		Д	1491 р.																			
53	<p><i>Зміст завдання:</i> Установіть відповідність між назвами періодів і висловлюваннями, що були характерними для них.</p> <table border="0"> <tr> <td>1</td> <td>«післявоєнна відбудова»;</td> <td>А</td> <td>«Той хто оволодіє кукурудзою, той зможе добитися піднесення у тваринництві. Той, хто займатиме щодо цієї культури консервативну позицію, буде викинутий життям з сідла»;</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>«відлига»;</td> <td>Б</td> <td>«Прискорення, гласність та «очищення» соціалізму від негативних нашарувань минулого. Ось головні завдання. Так вимагає час і іншої альтернативи для нас немає»;</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>«застій»;</td> <td>В</td> <td>«Зворотній бік буржуазного націоналізму – безрідний космополітизм, який проявляється в плазуванні перед буржуазною культурою і в низькопоклонстві перед іноземщиною»;</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>«перебудова».</td> <td>Г</td> <td>«Замість цивілізованого переходу до ринку варварськими методами відбувається первісне нагромадження капіталу. Відбувається тотальна криміналізація суспільного життя»;</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Д</td> <td>«Основою партійного підходу до розв’язання економічних проблем розвинутого соціалізму є незмінна вимога – все в ім’я людини, все для блага людини».</td> </tr> </table> <p><i>Правильна відповідь: 1– В, 2–А, 3–Д, 4–Б</i></p> <p><i>Відповідність програмі:</i> Ідеологізація культурного життя в Україні в другій половині 1940-х – на початку 1950-х рр. Сільське господарство України в другій половині 1950-х – першій половині 1960-х рр. Політико-ідеологічна криза радянського ладу в Україні (середина 1960-х – початок 1980-х рр.). Початок «перебудови» в СРСР, її особливості в Україні. Політика «прискорення» та економічна ситуація в Україні в другій половині 1980-х рр.</p>	1	«післявоєнна відбудова»;	А	«Той хто оволодіє кукурудзою, той зможе добитися піднесення у тваринництві. Той, хто займатиме щодо цієї культури консервативну позицію, буде викинутий життям з сідла»;	2	«відлига»;	Б	«Прискорення, гласність та «очищення» соціалізму від негативних нашарувань минулого. Ось головні завдання. Так вимагає час і іншої альтернативи для нас немає»;	3	«застій»;	В	«Зворотній бік буржуазного націоналізму – безрідний космополітизм, який проявляється в плазуванні перед буржуазною культурою і в низькопоклонстві перед іноземщиною»;	4	«перебудова».	Г	«Замість цивілізованого переходу до ринку варварськими методами відбувається первісне нагромадження капіталу. Відбувається тотальна криміналізація суспільного життя»;			Д	«Основою партійного підходу до розв’язання економічних проблем розвинутого соціалізму є незмінна вимога – все в ім’я людини, все для блага людини».	<p>Турченко Ф., Панченко П., Тимченко С. Новітня історія України. (1939– початок XXI ст.): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2006. – С. 104–109, 140–142, 168–170, 218–220, 226–228.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Новітня історія України (1939–2001):Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2005. – С. 109–110, 132–135, 176–186, 199–202, 217–224.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І., Фрейман Г. О. Новітня історія України: Підручник для 11-го кл. – К.: А.С.К., 2007. – С. 115, 141–144, 166–167, 216–221, 233–235.</p>
1	«післявоєнна відбудова»;	А	«Той хто оволодіє кукурудзою, той зможе добитися піднесення у тваринництві. Той, хто займатиме щодо цієї культури консервативну позицію, буде викинутий життям з сідла»;																			
2	«відлига»;	Б	«Прискорення, гласність та «очищення» соціалізму від негативних нашарувань минулого. Ось головні завдання. Так вимагає час і іншої альтернативи для нас немає»;																			
3	«застій»;	В	«Зворотній бік буржуазного націоналізму – безрідний космополітизм, який проявляється в плазуванні перед буржуазною культурою і в низькопоклонстві перед іноземщиною»;																			
4	«перебудова».	Г	«Замість цивілізованого переходу до ринку варварськими методами відбувається первісне нагромадження капіталу. Відбувається тотальна криміналізація суспільного життя»;																			
		Д	«Основою партійного підходу до розв’язання економічних проблем розвинутого соціалізму є незмінна вимога – все в ім’я людини, все для блага людини».																			

54	<p><i>Зміст завдання:</i> Установіть відповідність між поняттями та їхнім основним змістом.</p> <p>1 волонтаризм; А теорія і практика, основою яких є ставлення до людини як до найвищої цінності, захист її права на свободу, розвиток її здібностей;</p> <p>2 консерватизм; Б практика, згідно з якою головним чинником досягнення мети є суб'єктивні бажання та довільні рішення осіб, які її здійснюють;</p> <p>3 дисидентство; В морально-політична опозиція до існуючого державного (політичного) ладу, панівних у суспільстві ідеології та цінностей;</p> <p>4 космополітизм. Г теорія і практика, в основі якої лежить теза про пріоритетність загальнолюдських цінностей над цінностями окремої нації;</p> <p> Д теорія і практика, що орієнтується на збереження та підтримання традиційних суспільних цінностей і морально-правових норм.</p> <p><i>Правильна відповідь:</i> 1–Б, 2–Д, 3–В, 4–Г</p> <p><i>Відповідність програмі:</i> Ідеологізація культурного життя в Україні в другій половині 1940-х – на початку 1950-х рр. «Шістдесятники» та зародження дисидентського руху. Пом'якшення політичного режиму в Україні в середині 1950-х – на початку 1960-х рр.</p>	<p>Турченко Ф., Панченко П., Тимченко С. Новітня історія України. (1939– початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2006. – С. 104–109, 374, 375, 376 (словник термінів і понять).</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Новітня історія України (1939–2001): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2005. – С. 109–110, 142.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І., Фрейман Г. О. Новітня історія України: Підручник для 11-го кл. – К.: А.С.К., 2007. – С. 115, 159, 373–374 (термінологічний словник).</p>
55	<p><i>Зміст завдання:</i> Установіть хронологічну послідовність подій, які відображено в цитованих документах:</p> <p>А «...Прибув до Києва святий патріарх ерусалимський Феофан. ...поставив і висвятив на митрополію Київську чоловіка гідного й чесного іменем Йов Борецький...»;</p> <p>Б «...Генералісимум Василь Голіцин сказав козакам, що царі, згідно зі старим звичаєм, дозволили їм обрати вільними голосами гетьмана... Згодом почувися голоси, що хочуть вибрати Мазепу...»;</p> <p>В «...Через рік після перемоги під Берестечком повністю загинуло польське військо. ...господарю ж Василю довелося влаштувати весілля своєї дочки Розанди з Тимошем, сином гетьмана Хмеля...»;</p> <p>Г «Хортиця – місцевість на Борисфені. Тут князь Вишневецький поставив колись фортецю... Середину цього місця оточив муром та огорожею з дубів, зміцнених природою та Богом...»</p> <p><i>Правильна відповідь:</i> Г, А, В, Б</p> <p><i>Відповідність програмі:</i> Утворення Запорозької Січі. Д. Вишневецький. Відновлення вищої православної ієрархії. Й. Борецький. Военно-політичні події 1650–1653 рр. Коломацькі статті 1687 р. І. Мазепа</p>	<p>Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2005. –С. 18–19, 63–64, 114–115, 119–121, 184–186,.</p> <p>Швидько Г. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 1999. –С. 27–29, 124–125, 161–168, 179, 234–235.</p>

56	<p><i>Зміст завдання:</i> Установіть хронологічну послідовність подій, які знайшли своє відображення в цитованих документах:</p> <p>А «Кирило-мефодіївські братчики, повернені з заслання, зібралися в Петербурзі. Жваву діяльність виявив Куліш, який із Білозерським розпочинає видавати український місячник «Основа»;</p> <p>Б «Після звільнення від нас графа Розумовського... для належного управління в Малій Росії створити Малоросійську колегію, у якій бути головним... графу Рум'янцеву»;</p> <p>В «Тут же склався гурток із чотирьох душ... Поїхали Дніпром на могилу Тараса Шевченка... Молодь дала на могилі Тараса клятву не зраджувати Україні та все життя оддати їй...»;</p> <p>Г «...Засноване політичне товариство «Головна Рада» мало обстоювати перед центральним правительством... національні потреби українців; його органом стала газета «Зоря Галицька».</p> <p><i>Правильна відповідь:</i> Б, Г, А, В</p> <p><i>Відповідність програмі:</i> Друга Малоросійська колегія. Діяльність П. Рум'янцева в Україні. Український національно-визвольний рух на західноукраїнських землях під час революції 1848–1849 рр. Український громадський рух наприкінці 1850-х – у 1860-х рр. Братство тарасівців</p>	<p>Власов В. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 2005. – С. 222.</p> <p>Швидько Г. Історія України: Підручник для 8-го класу. – К.: Генеза, 1999. – С. 287, 296–297.</p> <p>Турченко Ф., Марокко В. Історія України: Підручник для 9-го класу. К.: Генеза, 2005. – С. 11, 96, 179, 187–188.</p> <p>Реєнт О., Малій О. Історія України: Посібник для 9-го класу. К.: Генеза, 2003. – С. 11–13, 92–93, 141–142.</p>
57	<p><i>Зміст завдання:</i> Установіть хронологічну послідовність подій:</p> <p>А заснування у Києві Української академії наук;</p> <p>Б проголошення Центральною Радою незалежності УНР;</p> <p>В проголошення радянської влади в Україні Всеукраїнським з'їздом рад у Харкові;</p> <p>Г схвалення Центральною Радою проекту Конституції УНР.</p> <p><i>Правильна відповідь:</i> В, Б, Г, А</p> <p><i>Відповідність програмі:</i> Всеукраїнські з'їзди рад у Києві та Харкові, проголошення радянської влади в Україні. IV Універсал Центральної Ради та проголошення незалежності УНР. Конституція УНР. Національно-культурна політика уряду гетьмана П. Скоропадського</p>	<p>Турченко Ф. Новітня історія України. Частина перша. 1917–1939. 10 клас. К.: Генеза, 2002. – С. 84–85, 91–92, 110–111, 197–198.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Історія України (1914–1939): Підручник для 10-го класу. К.: Генеза, 2003. – С. 66–67, 70–71, 79, 156.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І. Новітня історія України: 1914–1939: 10 кл.: Навч. посіб. – К.: А.С.К., 2003. – С. 69–70, 74–75, 89, 185–186.</p>

58	<p><i>Зміст завдання:</i> Установіть хронологічну послідовність подій, які відображено в цитованих документах:</p> <p>А «Необхідно підтримати ініціативну групу по переходу до православ'я, підтримати священиків, які переходять від уніатства до православної віри»;</p> <p>Б «Засідання рекомендує, щоб Українська РСР та Білоруська РСР були запрошені стати членами-засновниками пропонованої Міжнародної Організації»;</p> <p>В «Своїм головним завданням Група вважає ознайомлення світової громадськості з фактами порушень на терені України Загальної Декларації прав людини...»;</p> <p>Г «...ліквідувати Українську Раду народного господарства. Визнати за необхідне ліквідувати Ради народного господарства економічних районів УРСР».</p> <p><i>Правильна відповідь: Б, А, Г, В</i></p> <p><i>Відповідність програмі:</i> УРСР – співзасновниця Організації Об'єднаних Націй, інших міжнародних організацій. Доля Української греко-католицької церкви (УГКЦ). Стан економіки України та визрівання економічної кризи (середина 1960-х – початок 1980-х рр.). Опозиційний рух в Україні в середині 1960-х – на початку 1980-х рр.</p>	<p>Турченко Ф., Панченко П., Тимченко С. Новітня історія України. (1939– початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2006. – С. 75, 79, 96, 99, 176–177, 194–195.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Новітня історія України (1939–2001): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2005. – С. 67, 90–91, 172–175, 196–198.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І., Фрейман Г. О. Новітня історія України: Підручник для 11-го кл. – К.: А.С.К., 2007. – С. 80–82, 100–101, 168–169, 175–176, 196–198.</p>
59	<p><i>Зміст завдання:</i> Прочитайте фрагмент документа та дайте відповідь на запитання.</p> <p>Із листа українського дипломата М. Галагана до міністра закордонних справ Української Народної Республіки А. Ніковського.</p> <p>«...Оцінивши з можливою об'єктивністю все те, свідком чого я сам був особисто, або про що довідався від певних осіб, я став ще більше переконаний, що союз з Польщею, під знаком якого має проводитись політика теперішнього уряду УНР, не піде на добро українського народу і не скріпить української державності.</p> <p>Я причисляю себе до прихильників думки про необхідність порозуміння з сусідніми державами, розуміючи, що при певних умовах порозуміння з сусідом можна досягти тільки шляхом більших чи менших уступок і навіть втрат одної сторони на користь другої. Але я не можу згодитись з поглядом уряду, що союз з Польщею є в інтересах визволення і національно-державного відродження українського народу та що через те союз той заслуговує таких великих жертв з боку українського народу, які він мав би перенести на користь Польщі згідно з договором квітня цього року. Уступки імперіалістичним цілям Польщі щодо території України і її природних багатств, не можна виправдати ніякими міркуваннями реальної політики.</p> <p>Польща не є такою міцною, сильною і сконсолідованою державою, яка була-б в стані не тільки боронити своє власне існування, а ще й давати поміч Україні. ...Я переконаний, що коли Польща за допомогою Франції (не Англії), відіб'є більшовицьку навалу, то вона постаратиметься негайно помиритись з Москвою, а українська армія із союзної обернеться, в кращому разі, в полонених, а то й буде видана на поталу московсько-більшевицькій владі».</p> <p>1. Про який договір йдеться в листі? Укажіть представників Польщі та «теперішнього</p>	<p>Турченко Ф. Новітня історія України. Частина перша. 1917–1939. 10 клас. К.: Генеза, 2002. – С. 178–183.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Історія України (1914–1939): Підручник для 10-го класу. К.: Генеза, 2003. – С. 146–150.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І. Новітня історія України: 1914–1939: 10 кл.: Навч. посіб. – К.: А.С.К., 2003. – С. 163–171.</p>

	<p>уряду УНР», за безпосередньої участі яких він був розроблений? (2 бали)</p> <p>2. Спираючись на документ, визначте принципи, на яких уряд УНР намагався будувати відносини з Польщею і проти яких виступив М. Галаган. (2 бали)</p> <p>3. Визначте, які «імперіалістичні цілі» Польщі мав на увазі автор листа? (2 бали)</p> <p>4. Про які «великі жертви з боку українського народу», що їх передбачав польсько-український договір, писав М. Галаган? Як цей договір було сприйнято українським суспільством? (2 бали)</p> <p>5. Чи справдилися передбачення М. Галагана стосовно польсько-радянського порозуміння за рахунок України. Свою думку обґрунтуйте умовами відповідного договору. (2 бали)</p> <p><i>Відповідність програмі:</i> Варшавська угода, її значення. Україна в радянсько-польській війні. Ризький мир, його значення</p>	
60	<p><i>Зміст завдання:</i> Уважно розгляньте карикатуру та дайте відповідь на запитання.</p> <p><i>Карикатура А. Юна – Громадяни, не стійте, імпордне взуття закінчується</i></p> <p>1. Які явища життя українського суспільства відображає карикатура? Чи були вони характерними для того часу? Свою відповідь обґрунтуйте. (2 бали)</p> <p>2. Чи вплинули на моральний клімат радянського суспільства ці явища? Свою відповідь обґрунтуйте. (2 бали)</p> <p>3. Обслуговуванню якої черги надає перевагу продавець? Поясніть чому? (2 бали)</p> <p>4. Що, крім грошей, треба було мати пересічній радянській людині, щоб купити імпортні товари? (2 бали)</p> <p>5. Чим можна пояснити бажання радянських людей купувати саме імпортні товари? Чи у всіх громадян була така можливість? Поясніть чому? (2 бали)</p> <p><i>Відповідність програмі:</i> Етносоціальні процеси і рівень життя населення в середині 1960-х – на початку 1980-х рр.</p>	<p>Турченко Ф., Панченко П., Тимченко С. Новітня історія України. (1939– початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2006. – С. 184–189.</p> <p>Кульчицький С., Шаповал Ю. Новітня історія України (1939–2001): Підручник для 11-го класу. К.: Генеза, 2005. – С. 199–203.</p> <p>Гупан Н. М., Пометун О. І., Фрейман Г. О. Новітня історія України: Підручник для 11-го кл. – К.: А.С.К., 2007. – С. 184–189.</p>